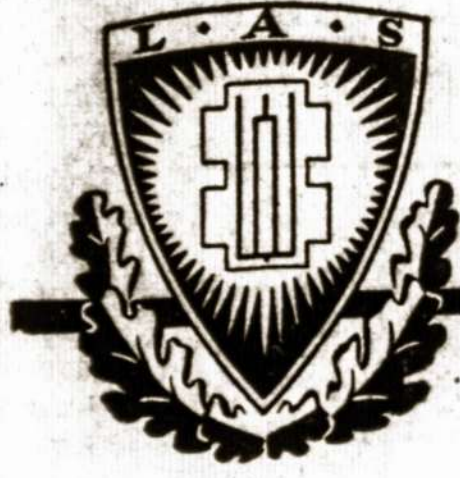

Laisvoji Lietuva

LAIŠVOJI LIETUVA
Lietuvių savaitraštis
Laidžia Lietuvos
Atgimimo Sąjūdis
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

FREE LITHUANIA
Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian
Regeneration Association
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

VIII metal Kaina 10 c. Ketvirtadienis, lapkričio mėn. 12 d. Chicago 16, Ill. Kaina 10 c. Nr. 9 (167)

Kanauninkas M. Vaitkus

Interview su rašyt. kan. Vaitkum.
Rysium su žinomo rašytojo kan. M. Vaitkaus 70 m. sukaktim, mūsų korespondentas kreipėsi į gerb. Jubiliatą šiais klausimais:
1. Malonėkite, gerb. Jubiliate, paspasakoti mūsų laikraščio skaitytojams iš savo gyvenimo svarbesnius epizodus. — Jubiliatas atsakė:
Svarbiausieji mano gyvenimo epizodai, man atrodo, yra šie:
1895 metais, neturtingas tevas, pradžios mokyklos mokytojas patiriamas, pasiryžęs leisti mane į Palangos progimnaziją.
1903 metais, pats pasiryžau, baigęs Liepojos gimnaziją, stoti į Kauno kunigų seminariją.
1902—1906 m. sunkūs vidiniai išgyvenimai paraginai kurti lyrinį kūrinį.
1905 m. pažinios su Jaktu palenke atsidedi literatūrinei veiklai.
1904—1909 m. studijos Peterburge bei Insbroke prapleto dvasinius horizontus.
1913—1940 m. darbas S. Kaz. D-jos knygų leidykloje dave progos geriau susipažinti su kalba, liet. knyga bei rašytojais. Gyvenimas Kaune leido naudotis bibliotekomis, bendrauti su išyžiausiais kultūrininkais, lankyti meno parodas, klausytis gerų koncertų, lankyti operą, dramą.
1936—1944 m. lietuvių kalbos bei visuotinės literatūros mokymas kunigų seminarijoje privertė ir patį mokytoją geriau susipažinti su lietuvių bei pasauline literatūra.
1944—1953 m. gyvenimas svetimtaučių tarpe, vienatvėje, ragino skaityti bei kurti.
2. Idomu žinoti, kokią įtaką Tamstai padarė savi ir svetimi rašytojai? Jubiliatas atsakė:
Pačiam sunku tai suvokti. Iš šales kitam tai geriau matyti. O kuriuos rašytojus labiau mėgau, ir kurie galejo įtakos padaryti, pamine-

siu vieną-kitą iš daugelio tų, kuriuos skaičiau dar būdamas jaunesnis, kad dar nebuvau galutinai susiformavęs: lietuvių — Malroni, Valžganta, Kreve, Putina, Gira; rusų — Puškina, Lermantova, Gogoli, Dostojevski, L. N. Tolstojų; lenkų — Mickevičių, Kraševski, Senkevičių, Konopnicka, Reymonta, Tetmajerį, Staffą; vokiečių — Goethe, Šillerį, Hauptmanną; prancūzų — Hugo, Flauberta, Alf. Daudetą, Baudelaira, Bourgetą, anglų — Byroną, Miltoną, W. Scottą, Dickensą, Shakespeare; italių — Dante, d'Annunzio; ispanų — Cervantesą; amerikiečių — Longfellovą, E. A. Poe, J. Londoną, M. Twainą.
3. Kurie Tamstos sukurtieji raštai yra Tamstai arčiau širdies? Jubiliatas atsakė:
Maro lyrika, o iš jos — veiliausios knygos: Vienatvėje, Atsimerkus — (spaudžiama), Alfa ir Omega (įteiktą spausti), Uzdangiai leidžiantis (paaruosta).
4. Ką Tamsta dabar kuriate? Jubiliatas atsakė:
Atsiminimų, lyrikos, beletristikos.
5. Ko pageldataumėt iš dabartinės mūsų literatūros? Jubiliatas atsakė:
Neperturauti evoliucinės lietuviškos linijos; žengti priekį, sunaudojant pasiektuosius laimėjimus; pervergiškai nesivaikyt naujovių, drausią pasitikint savąja lietuviškąja kūrybine galia; betgi vienkartin akylai sekti, kas nauja-gera kitur, ir tai organiskai įmesti savip, kiek su taikoma su savąja prigimtimi.
6. Ar nemanote, kad rašytojai turėtų labiau įsitraukti į kovą dėl Lietuvos nepriklausomybės? — Jubiliatas atsakė vienu žodžiu: — Taip!
Korespondentas nuodirdžiai padėkojo už interview ir palinkėjo Jubiliatui ad multos annos ir kūrybingų dienų.
S. V.

DR. JONAS ADOMAVICIUS.

Sužeisti partizanai - tiesia rankas į jus Sesės, mylėkite Lietuvą, Amerika to nedraudžia

Sventofio Kazimiero sesės vienuolės sukūrė daugybę lietuviškų įstaigų Amerikoje. Jas rėmė, remia ir remis visli lietuviai. "Laisvoji Lietuva", pirmutinis lietuviškas šių dienų laikraštis, plačiai atverė savo skiltis jų darbams aprašyti, kazimieriečių

neišskaičiuojamus nuopelnus aukštai išlekti.
Bet...
I kokią, gi, prarają buvo uždaryti mums taip brangūs mūsų įstaigų vardai! Čia "no excuse", pasakytų amėjų darbas aprašyti, kazimieriečių

POLITINĖ APŽVALGA

RASO KAZYS VERZIKAS

Tarptautine politika Sovietų Ultimatumas Vakarams Amerikoje bus pasikeitimų

Derybos dėl taikos Azijoje ir derybos dėl karo Europoje

Tuo pačiu laiku, kai vakarų pasaulis negali prisiprašyti raudonųjų, kad tie pradėtų kalbėti apie taiką Azijoje (Korėjoje), Europoje vyksta taip pat derybos. Derybas be didelio triukšmo, ir dėl to kiek mažiau pastebimos. I Europą išvyko pasižvalgyti nebe diplomatai, bet tokie žmonės, kaip vyriausiojo Amerikos kariuomenės štabo viršininkas ir karo aviacijos viršininkas, atseit žmonės, kurie, reikalui atėjus "dalinai" atomines bombas. Sakoma, kad tie vyrai Europoje net gerokai ilgiau užtruksią.

važiuoja į Korėją. Juk ir ten dar nėra taikos. Jei karas Korėjoje vėl prasidėtų, tai nebūtų joks naujas karas, dėl jo niekas negalėtų "pykti", nes taika ne tik nepasirašyta, apie ją dar net nepradėta kalbėti. Yra tik karo paliaubos, kurias kiekviena pusė gali nutraukti, jeigu tik panorės. Gal būt dėl to, taip sakant "dėl visko" ir į Korėją išvyko Amerikos sausumos kariuomenės štabo viršininkas. Atrodo, lyg kad aukštųjų karo vadų "sezonas" taip pat prasidėjo. Bet koks gi ryšys tarp "taikos" Korėjoje ir karisų pasivažinėjimų po Europą?

Amerika supama iš dviejų pusių

Sovietų Rusija, su milžiniška vakarų cėmokratijų pagalba, išaugo į tokią jėgą, kuriai rimtai gali pasipriešinti tik Amerika. Amerika gali ne tik pasipriešinti Sovietams, Amerika gali Sovietus ir nugalėti. Bet tam yra būtina viena sąlyga. Amerika privalo turėti ir Azijoje ir Europoje ne tik išlikimus, bet ir kariuotės pajėgumus sąjungininkams. Sovietų gi tikslas kaip tik yra prie-

šingas. Sovietai daro viską, ką tik gali, kad Amerika nei Europoje, nei Azijoje sąjungininkų neturėtų, kad jie galėtų niekieno nekludomai pradėti Amerikos ataką nuo Atlanto ir Pacifiko krantų. Dėl šio Amerikos "supimo" iš vakarų (Azijos) ir rytų (Europos) ir dėl visų Amerikos sąjungininkų likvidavimo dabar ir vyksta tas vadinamas "šaltasis karas" tarp Amerikos ir Sovietų.

Prancūzija skersai kelio, o vokiečiai Amerikos

"tarnyboje"

Prancūzija yra Amerikai labai simpatinga valstybė ir tauta. Prancūzai dideli demokratai. Labai gerai. Prancūzai jau net du kartus padėjo Amerikai sumalti vokiečius. Taip pat gerai. Amerika duoda Prancūzijai daugiau pinigų, negu kitiems, o prancūzai vis dar daugiau prašo iš Amerikos. Ir tai dar nieko blogo. Bet, va, prasideda blogumai. Prancūzijos politinis gyvenimas smarkiai nepastovus. Valdžios keičiasi ir keičiasi. Kita syk, kai yra labai skubu, nėra nei su kuo kalbėtis — nėra valdžios — krizė. Komunistų svoris (o per juos ir Sovietų) Prancūzijoje nemažas. Karines paslaptis (nekalbant apie slaptus moderniškus ginklus) Prancūzijai būtų rizikinga patikėti.

jos netarpiskas kaimynas. Vokietija vis užpuola Prancūziją. Tai gi Prancūzai ir dėsia ratifikuoti sutartis dėl Vokietijos ginklavimo. Gal ratifikuos, o gal ir ne.
Tokia Prancūzijos laikysena Amerikos nei kiek "neįdušina". Gi vokiečiai aiškiai ir drąsiai eina su Amerika. Nori ir ginkluotis, nori ir ginkli. Tokios Vokietijos politikos atstovas ir vadas Adenaueris vėl buvo triumfališkai išrinktas Vokietijos Bundeskancleriu (lietuviškai sakant — federaliniu ministru pirmininku). Visai nesoris Hamburgėje — Vakarų Vokietijoje — laimėjo taip pat Adenauerio žmonės. Dabar gi Adenaueris pasidėrė dar didesnis "viespats" Vakarų Vokietijoje. Jis jau teltėsi galės pakeisti ir konstituciją, kuri varžė ginklavimąsi.

Prancūzijos baimė ir Amerikos delsimas vokiečiams pradeda net "viesai nebeatiktinti". O gi visai puikiai žinome, kad Sovietai ne tik gąsdina, bet ir vilioja vokiečius. Ką žinai, kas gali aisitikti, kai vokiečių kantrybė ir "pakarnumas" Amerikai išseks?...
Yra čar ir kita, už viską svarbesne, medalo pusė. Tuzinas vokiečių kariuomenės, apginkluotas naujaisiais Amerikos ginklais, gali atpalaiduoti labai daug Amerikos kariuomenės iš Europos O tai, žinoma, Amerikai šiandien labai gyvybiniai svarbu. Ir dar paskutinis faktas, kuris gali daug ką nulemti.

Bijo net paskelbti tai, ko Sovietai reikalauja

Amerika, Anglija ir Prancūzija jau kartą kvietė Sovietus atvažiuoti į Šveicariją derėtis dėl Vokietijos ir Austrijos likimo. Sovietai nevažiavo. Kvietė ir kita kartą. Sovietai jau atsakė. Atsakė taip, kad notos turinys liki šio laiko (bent šias eilutes rašanti) viešai nebuvo paskelbtas. Tik Amerikos Prezidentas Eisenhoweris pasakė, kad tas Sovietų atsakymas reiškia jų atsisakymą nuo pasitarimų ir norą ieškoti daugiau kliūčių.
Kas daugiau žino, tas spėlioja, kad Sovietai siūlo Amerikai parodyti "gerą valią" dar prieš pasitarimų pradžią. Būtent: panaikinti Ameri-

kos karo bazes Europoje ir kitur. Atsisakyti nuo Amerikos sąjungininkų ginklavimo. Ir dar "truputi". — Priimti Raudonąją Kiniją į pačių didžiųjų valstybių konferenciją (atsait turėtų drauge, už stalo, sėdėti Sovietai, Raudonoji Kinija, Amerika, Anglija ir Prancūzija, iš viso penki) ir "draugiškai" spręsti viso pasaulio politines problemas.
Žinoma, jei tokie Sovietų "siūlyimai" iš tikrųjų toje notoje yra, tai labai panašūs ultimatumai. Bet i ultimatumu, kurio įvykdymas būtų lygus "pasidavimui" be karo.

POLITIKOS FAKTAI

(Skubančiam Skaitytojui)

Amerika

● Demokratų laimėjimai per praėjusios savaitės rinkimus sukūrė respublikonų partiją. Pristibijoma, kad per būsiančius rinkimus demokratai gali vėl sugrįžti į Amerikos valdžią.
● Trumanas kaltinamas šnipoglobojimu. Vyriausias prokuroras Brownell viešai pareiškė, kad Trumanas buvo gavęs laisšką — išpėjimą iš FBI, kad Harry Dekter White yra Sovietų šnipas. Trumanas to išpėjimo nepaisė ir tam šnipui davė net paukštinią — paskyrė tarptautinio valiutų fondo direktoriumi. Atsitikimas skandalingas ir aiškina-mas, net pačiam Eisenhoweriui pri-tariant. Tačiau Trumanas ir kiti nebe labai atsimens, kaip ten iš tikrųjų būta.
● Prezidentas Eisenhoweris atominėje slėptuvėje. Prez. Eisenhoweris su savo padėjėjais buvo nuvykę į atominę slėptuvę per prieš atominius bandymus, kurie turėjo nustatyti žmonių laikyseną. Prezidentinė slėptuvė buvo pastatyta II pasaulinio karo metu ir atnaujinta 1951 metais.
● Jūrų mina atplaukė į San Francisco uostą. Kilimė — "nežinoma".
● Beria yra Sovietų rankose. FBI gavo tokią žinią iš patikimų šaltinių Sovietų Rusijoje.
● Amerikos atominės bombos bus kraunamos Ispanijoje? Du aukšti Amerikos kariškiai, būdami Europoje, pareiškė, kad Amerikos atominės bombos bus kraunamos ir Ispanijoje. Tai sudarė didelę sensaciją ir visuotinę susidomėjimą. Washingtonas tas žinias atšaukė. Išeina, kad gali būt ir taip ir taip. Bet Ispanijos svoris kyla.

Triestas

atsiuntė notą, kurioje siūlo Amerikai pirmiau nusiginkluoti ir tik po to derėtis su Sovietais.
● 10 užmuštų ir 60 sužeistų jau yra Trieste. Tai įvyko per italių demonstracijas, kuriose dalyvavo dešimtys tūkstančių žmonių. Demonstrantus ir riaušininikus malšino anglų ir amerikiečių kariuomenė. Amerikos ir Britų ambasados Romoje išdaužė langai. Demonstrantai reikalauja, kad anglai ir amerikiečiai išeity iš Triesto, taip, kaip jie italams pažadėjo š. m. spalio 8 d.

Suomija

● Suomijos vyriausybė atsistatydino, susilaukus iparlamento nepasitikėjimo. Ketvirtoji pokarinė vyriausybė buvo sudaryta iš visų partijų (komunistai turėjo savo atstovus), bet dabar planuojama atiduoti valdžią Suomijos Valstybės Banko prezidentui Sakari Tuomioja, kuris nebeturėtų komunistų.

Vakarų Vokietija

● Konradas Adenaueris laimėjo Hamburgo federalinius senato rinkimus ir tuo būdu dabar turi du trečdaliu daugumą parlamente. Tiek reikalinga norint pakeisti V. Vokietijos konstituciją.

Rytų Vokietija

● Vokietijų feldmaršalas Paulus buvo priverstas pasiekti savo patikėjimo "taikos" komunistams Sovietams ir jų pakalkams. Feldmaršalas yra apgyvendintas Rytų Vokietijoje, nors jo šeima gyvena Vakarinėje Vokietijoje.

URAGUAIJUS

● Uraguajaus senatorius Dr. Canillo Fabini prabilo senate apie Lietuvą ir jos vargus. Kalba buvo pasakyta ryšium su 700 metų Mindaugo karūnavimo sukaktim.

Sovietai

● Sovietai atsisako tartis su Amerika, Anglija ir Prancūzija. I šitą rytų valstybių kvietimą atvykti į konferenciją Šveicarijoje — Sovietai

Ką darys Amerika su vokiečiais dabar?

Ką Amerika padarė su Ispanija — žinome. Skilinda gandai (kol kas labai smarkiai paneigti), kad Amerikos atominės bombos bus pradėtos krauti Ispanijoje. Taip pat ateina žinios, kad naujausieji ir slapčiausieji Amerikos ginklai rezervuojami tik būsimai vokiečių armijai. Žino-

ma, tai vis gandai ar nepatikrintos žinios. Bet daug kas tiki. Šiaip ar taip, bet dabar jau atėjo toks laikas, kad Amerika turės "ką nors" padaryti ir su vokiečiais, kol kar ne vėlu. Todėl ir tų dviejų, pradžioje minėtų Amerikos kariuomenės vadų kelionė į Europą nėra tik "turizmas".

Amerika Debesys ant respublikonų galvų, ar šturmas ateina?

Respublikonai ilgai nebevaldė Amerikos. Visi demokratai ir demokratai. Pagaliau šiemet (teisingiau praėjusiais metais) laimė jiems atėjo. Jie labai daug visokių dalykų pridėjo, pastatė priešakyje populiarių Eisenhowerį ir laimėjo — laimėjo triumfališkai.
Bet praėjusią savaitę buvo rinkimai (kas ir ką rinko bei išrinko — skaityk "politikos faktai skiltį"). Laimėjo beveik visur demokratai.

Sitokie rinkimų rezultatai respublikonams jau nervus gadina. Dar tik patys pirmutinai metal, o jau balsuotojai jų nebemyli. Kas gi bus, kai rinks kongresą? Pagaliau kai rinks prezidentą? Svarbiausia, kad demokratas dabar jau renka ne tik kaimas, bet ir miestais. Tai blogai. Žinoma, demokratai labai džiaugiasi. Jie sako, kad jie jau senai žinojo, kad taip bus.

Ką gi respublikonai dabar

Garsusis respublikonsa McCarty (didžiausias Amerikos antikomunistas senatorius) pasakė, kad respublikonai per daug švelniai kalba ir dirba. Jis pasigyrė, kad ir per šiuos rinkimus vienas jo labai griežtas šalininkas laimėjo ir buvo išrinktas vietuje demokrato.

vietų pavergtų tautų žmonėmis vėl gi prisimens, kad per rinkimus taip išgarintas tautų išlaisvinimas po rinkimų labai greit nutilo. O juk ne vienas vien dėl to už respublikonus balsavo.
Yra, taip pat, ir tokių, kurie mano, kad Izraeliui finansinės pagalbos kad ir laikinas nutraukimas turėjo neigiamos įtakos respublikonų laimėjimui, ypač finansiniame Amerikos centre New Yorke.

Kiti vėl gi respublikonai ragina greičiau mažinti mokesčius. Sako, per rinkimus pažadėjome, tai ir reikia pildyti. Kitaip bus blogai.

Amerikiečiai, kurie tur rysi su So-

Paties Prezidento Eisenhowerio nuomonė

Pašs Prezidentas Eisenhoweris nėra dar nusiminęs. Jis pasakė, kad kai po naujų metų jis paskelbsias kongrese savo naują ir gerą programą ir pradėsias ją vykdyti — viskas bus gerai.
Daug kas mano, kad šitie Eisenhowerio žodžiai nėra tik nuraminimul ir "ant greitųjų" pasakyti. Jis

reiškia, kad "kas tai" bus padaryta ir greit padaryta. Nes, jei per ateinančius rinkimus respublikonai pralaimėtų, tai jų valdymo Amerikos istorijoje būtų baigtas. Dabar, esą, paskutinis "egzaminas" jiems. Reikia laukti, todėl, didelio dabartinės respublikonų valdžios ir partijos aktyvumo, naujų priemonių ir posūkių.

KAIP GYVENSIM, KĄ MATYSIM RYTOJ?

JULIUS ŠAKELĖ

● **Adolfas Pupelis**, 3345 W. 23rd St., Chicago 23, Ill., atsiliepdamas į mano prašymą padėti mūsų skaitytojams surasti geresnius darbus, atsiuntė labai praktiškus patarimus dėl raštinės darbų. Įdėjome praėjusiam numerį. Jau gavome ir skaitytojų padėką už jo straipsnį. Ačiū. Prašome ir toliau neužmiršti mūsų ir jūsų skaitytojų.

P. Pupelis prašo taip pat paaiškinti, kodėl kongresmonas Kerstenas, važinėdamas po Europą Lietuvos ir kitų reikalais, neaplanke Lietuvos atstovų? Žinoma, formaliai imant, tai p. Kerstenas reikalas. Spėjama ir rašoma, kad būta įtakos iš lietuviškos pusės. Tai rimtas reikalas.

● **Pragyvenimo išlaidos dar padidėjo.** Svarbiausioji priežastis, tai butų nuomų pakilimas net 15%, lyginant su tuo pačiu laiku praėjusiais metais. Drabužių kainos taip pat pakilo.

● **Kur daugiau uždirba?** "Laisvosios Lietuvos" š. m. spalio m. 29 d. daviau šioje pačioje vietoje lentelę, kuri rodo, kiek kokioje Amerikos vietoje viena šeima vidutiniškai uždirba per metus. Dabar duodu tos lentelės (šalin) ir užbaigiu.

Milwaukee, Wis.	\$ 3,800
Minneapolis, Minn.	3,784
Mobile, Ala.	2,800
Montgomery, Ala.	2,658
Nashville, Tenn.	2,446
Newark, N. J.	3,288
New Bedford, Mass.	2,947
New Haven, Conn.	3,301
New Orleans, La.	2,787
New York, N. Y.	3,528
Norfolk, Va.	3,097
Oakland, Calif.	3,820
Oklahoma City, Okla.	3,248
Omaha, Nebr.	3,449
Pasadena, Calif.	3,876
Paterson, N. J.	3,402
Peoria, Ill.	3,600
Philadelphia, Pa.	3,322
Phoenix, Ariz.	3,195
Pittsburgh, Pa.	3,314
Portland, Ore.	3,719
Providence, R. I.	2,950
Reading, Pa.	3,397
Richmond, Va.	3,283
Rochester, N. Y.	3,581
Sacramento, Calif.	4,106
St. Louis, Mo.	3,205
St. Paul, Minn.	3,780
Salt Lake City, Utah	3,671
San Antonio, Texas	2,685
San Diego, Calif.	3,554
San Francisco, Calif.	3,923
Savanna, Ga.	2,373
Scranton, Pa.	2,925
Seattle, Wash.	3,947
Shreveport, La.	2,942
Shreveport, La.	3,423
South Bend, Ind.	4,349
Spokane, Wash.	3,746
Springfield, Mass.	3,458
Syracuse, N. Y.	3,471
Tacoma, Wash.	3,539
Tampa, Fla.	2,401
Toledo, Ohio	3,988
Trenton, N.J.	3,783
Tulsa, Okla.	3,503

Utica, N. Y. 3,288
Washington, D. C. 3,900
Waterbury, Conn. 3,471
Wichita, Kan. 3,408
Wilmington, Del. 3,346
Worcester, Mass. 3,274
Yonkers, N. Y. 4,219
Youngstown, Ohio. 3,493
End.

● **Kalakatų valgys, bet mokėsi brangiau,** nes šiais metais užauginta 8% mažiau kalakutų, negu pernai. Tačiau kalakutų kalna perdaug nepakils, nes valdžia, norėdama palaikyti kalakutų kainą, daug jų iš užkainų supirko ir turi didelius kiekius savo sandėliuose.

● **Batų nepirk iki naujų metų.** — Sandėliai užverti milžiniškai batų kieklais. Kai praeis Kalėdų dovanų (batų) pirkimas, jų kalna turės būti sumažinta. Taigi šioje pramonės šakoje laukiama, kad ir laikino, bet vis dėlto biznio susipnėjimo.

● **Geriau nepirk perlinių (tikrų) apykaklių savo sužadėtinei.** Mat, Japonijos perlų auginimas šiemet labai nukentėjo dėl vasaros potvynių, todėl perlų taifūnas jas visai prišienė. Perly apykaklė, kuri šį pavasarį kainavo \$ 35.00, greit gali kainuoti \$ 50.00

● **Pakentėk ir su baldų pirkimu.** Po gruodžio pirmos dienos, galimas dalykas jų kainos šiek tiek sumažės. Tuo tarpu baldų pardavimas kelia susirūpinimo ir gamintojams ir pardavėjams. Biznis nekoks.

● **Vyskupas nukonkuravo visas gražuoles.** Tai ne šposas ir ne juokas. Kas šiandien žiūri ir televiziją Amerikoje, nesvarbu, kokio jis tikėjimo bebūtų, pirmučiausia jis atsuks Romos katalikų vyskupą Fulton Sheen pasirodymą. Milijonai (sako apie dešimt milijonų) Amerikos žmonių yra "busy" kiekvieno antradienio vakarais, 7 valandą. Kodėl jie užimti, ką jie veikia? Jie žiūri vyskupo Sheen programos. Tai pirmas toks Romos katalikų vyskupas pasaulio istorijoje. Jis nušėmė šalin visas gražuoles, visas televizijos garsenybes. Jo išvaizda, jo laikysena ir kalbėjimo būdas prikalina žiūrovą. O kalba jis apie rimčiausius dalykus. Bet kalba taip, kad klausai ir vis dar nori daugiau klausyti. Jo kalbų pagrindinė tema, be abejo, tikėjimas ir kova prieš bolsėvizmą. Jis ir Lietuvą minė. Ir labai gerai minė. Būtų labai įdomu, kad mūsų skaitytojai, kurie žiūri ir klauso vyskupo Sheen programos, atstų trumpas savo pastabas ir įspūdius. Mes tokių įspūdių tuojauš čia pat atspausdintume. Visiems labai įdomu. Rašykite šiuo adresu: "Laisvoji Lietuva", (Julius Šakelė), 3157 So. Emerald, Chicago, Illinois.

Pilietybės egzaminai artėja

● **Aleksandras Ružanovas**, Lietuvos Bibliographic Service, 602 Harvey St., Denville, Illinois, prišuntė mano prašymą vertimą apie Amerikos valdžios sistemą su tokiu asmenišku prierašu: "Atleiskite, kad ranka rašau. Bet gerojai sudėvėta masinėje iš Vokietijos atgabeną naudoju tik tai "knygų lentynose" reikalams, nes neturiu nei lėšų, nei vilties aują įsigyti..."

Visi žinome, kiek p. Ružanovas jėgų pašventė ir dabar pašventė lietuviškai knygal padėti. Aš p. Ružanovo nepažįstu ir niekada asmeniškai jo nesu matęs. Tik žinau, kad jis karavo Lietuvos kariuomenės elėse prieš bolsėvikus, už Lietuvos Laisvę. Vėliau pasišventė Lietuvos knygal — į tą darbą įdėdamas ne tik savo energiją ir talentą, bet ir savo asmeniškas lėšas.

Antras skyrius

Kongresas

Is silės turime dabar jau septintą klausimą apie kongresą. Tas klausimas yra toks:

7. How are United States Representatives of Congress elected? (Kaip yra renkami JAV Kongreso atstovai?)

Atsakymas. The United States Representatives of Congress are elected by the voters of each state, one from each Congressional District. (Kiekvienos valstybės balsuotojai renka atstovus. Po viena atstova nuo kiekvieno kongresinio distrikto-apskrities).

2 pusl. LAISVOJI LIETUVA

8. How many United States Representatives does each state elect? (Kiek atstovų kiekviena valstybė renka?)

Atsakymas. The number of United States Representatives each state elects depends on the number of the people in the state. Each state elects Representative for about 347,000 people. There are 435 Representatives in Congress, each elected to hold office for 2 years. Illinois elects twentyfive United States Representatives. (Atstovų skaičius, kurį renka kiekviena valstybė, priklaus...

so nuo to, kiek toje valstybėje yra gyventojų. Maždaug 347.000 kiekvienos valstybės žmonių renka vieną atstovą. Kongrese yra 435 atstovai. Jie renkami 2 metams. Illinois valstybė renka 25 atstovus.

9. When and where does Congress meet? (Kada ir kur kongresas susirenka?)

Atsakymas. Congress meets at least once a year on January 3rd, in Washington, D. C. (Kongresas susirenka bent vieną kartą į metus, sausio mėn. 3 d. Washington, D. C.).

10. Who presides over the Senate and the House of Representatives? (Kas pirmininkauja senatui ir kas atstovų rūmams?)

Atsakymas. Vice-President of the United States presides over the Senate and the Speaker presides over the House. (Jungtinių Valstybių vice-prezidentas pirmininkauja senatui, ir "Speaker" (lietuviškai bus "kalbėtojas") pirmininkauja Rūmams).

Tokiu būdu mes jau turėjome 10 klausimų ir 10 atsakymų, liečiančių Amerikos Jungtinių Valstybių Kongresą. Žinoma, tiek atsakymų gali ir neužtekti tam, kad pakenciamai išaiškintų Amerikos pilietybės egzaminus apie Kongresą. Taip sakant, "dėl atsargos", aš vėliau tuos klausimus ir atsakymus dar papildysiu. Šiandien gi yra svarbu du dalykai. Vienas — tai, kad mes visai aiškiai ir teisingai suprastume, ką kiekvienas iš tų klausimų reiškia. Tai yra, ką ponas teisėjas iš mūsų nori sužinoti, duodamas mums tuos klausimus. Tas gal ir nėra taip sunku. — Svarbiau ir sunkiau išmokyti tinkamai angliškai atsakyti ir suprasti, ką mūsų tas angliškas atsakymas iš tikrųjų reiškia. Tas gali sudaryti šokių tokių sunkumų, ypač asmenims, nepakankamai įpratusiems į anglišką kalbą ir mažiau susipažintiems su dalykais, liečiančiais valstybės santvarką. Žmonėms, esantiems kas tik minėtoje padėtyje aš ir noriu čia pridėti keletą lietuviškų paaiškinimų. Taigi tas, kuriam jau viskas aišku iš aukščiau duotų klausimų, gali toliau ir nebeskaityti. Čia aš nieko naujo nebeapsakysiu, tiksliai aiškinsiu tą, kas buvo labai trumpai ir suglaustai, todėl gal ir nepakankamai aiškiai pasakyta.

● **Be dar viena informacija visiems.** Gali pasitaikyti toks dalykas. Kas nors skaitydamas kokią knygutę apie tuos pačius reikalus (anglų ar lietuvių kalboje — nesvarbu), gali pastebėti, kad kai kurie mano čia duodami skaičiai skiriasi nuo ten duodamų. Prašau "neišsigąsti". Dėl tų skirtumų vėliau taip pat pakalbėsiau.

Tam kas dar visai silpnai angliškai kalba

● **Tam, kas dar visai silpnai angliškai kalba (bet kalba),** duodu čia keletą informacijų apie kasdieninę anglišką kalbą. Tą mintį išleido Dr. Sabatallis. Čia talpinamus paaiškinimus rašo p. E. T. (pavardės prašo neskelbti). Ji yra Illinois universiteto studentė.

● **Jei skaitytojams patiks ir bus naudinga — duosime daugiau, o jei ne — nustosime.**

● **"IDIOMS".** Anglų kalboje yra daug išsireikškimų, vadinamų "idioms". Juos išverstį pažodžiui į lietuvių kalbą yra neįmanoma. Mėginame silpniau angliškai kalbančius skaitytojus supažindinti su būdingiausiais, kasdieninė kalboj pasitaikančiais išsireikškimais.

● **Išviliazuokite, kad po darbo valandų eini namo su kaimynu.** Jis klausia: "At what Street do you get on the bus?" (Kokio gatvė tu lipi į autobusą?). To get on — reiškia įlipi, įeiti, to get off — išlipi.

Jam atsakai: "I get on the bus at Halsted Street". (Aš įlipi į autobusą Halsted gatvėje). Išsimekite, kad negalima sakyti "on Halsted", bet "at Halsted, at Madison, at Cicero..." Jis vėl klausia: "At what street do you usually get off?" (Kokio gatvė tu paprastai išlipi?) Jūs atsakote: "I always get off at 34th Street". (Aš visuomet išlipi 34-je gatvėje). To get up — reiškia išsikelti.

Matydamas savo draugą šlovaujant, nori paklausti: "Kada jūs atsikėlėte?" Kaip paklausti angliškai? "At what time did you get up?" Jis atsako: "I got up at six o'clock in the morning". (Aš atsikėliau ryte šeštą valandą).

Jūs brolis šį rytą jautėsi blogai ir neavyko į darbą. Jūs sakote "bosu!": "My brother is sick the unable to get up". (Mano brolis serga. Jis negali atsikelti. "Bosas" klausia: "Did you call a doctor?" (Prašaukite daktarą?). Call ap — reiškia telefonuoti. Jūs atsakote: "Yes, we did." (Taip, mes pasaukėm).

Darbe jūs, gal būt, nešiojate prijuostes. Jūs pamatė, kad Petras pamiršo užsidėti. Jūs sakote jam: "Peter, please put on your apron!" (Petrai, prašau užsidėti prijuostę). Put on — užsidėti rūbus, batus, kepurę ir t. t. Bet jeigu jūs norite paprašyti šveičia nuslūmti rūbus, vartokite žodį take off — nuslūmti rūbus. Pav. "Please take off your coat and hat". (Prašau nuslūmti palta ir skybę). Jūs vedate svečią į kambarį. Prieš jus išėniant iš kambario, kažkas užgesino sviesą. Jūs sakote: "Someone turned off the light." Jūs palieptate sūnui: "Please turn on the light". (Prašau įjungti šviesą).

Turn on — įjungti šviesą, radijo aparatą, televizijos aparatą. Turn off — išjungti šviesą, radijatorių, šaldytuvą, ir t. t.

● **Šiandien baigdamas nuosirdžiai dėkoju už laisvius ir susidomėjimą šiais mūsų skaitytojams:**

1. Adolfas Pupelis,
2. Stasys Baublys,
3. Stasys Gudas.
Iki "pasimatymo" sekanciam "Laisvosios Lietuvos" numeryje.

● **Taigi, iš naujo kalbėsime apie Kongresą.** Kongresas Amerikoje yra tokia pat įstaiga, kaip pEuropoje Parlamentas, Lietuvoje buvo vadinamas Seimas. Tik čia, Amerikoje, yra kitaip, negu Lietuvoje buvo. Amerikos Seimas, t. y. Kongresas, susidaro iš dviejų dalių (iš dviejų "butų" ir dviejų "rūmų"), ar lietuvišku įpročiu pasakytum — iš dviejų visai atskirų seimų. Tie abu seimai vienas nuo kito nepriklauso. Posėdžiauja atskirai, gi reikalui esant — ir drauge, vienoje saleje posėdžiauja. Vienas iš tų seimų (rūmų) vadinasi "Senate" (Senatas). Atsiminkite — senata. Nes daug kas vietoje žodžio "senate" ima ir pasako "congress" (kongresas). Tai klaida. Taigi vienas seimas vadinasi "senate", o jau kitas vadinasi "the House of the Representatives", arba lietuviškai galima pavadinti "atstovų rūmai".

● **Be gi abej ti rūmai drauge paimti vadinasi "Congress" (kongresas).** Dabar vėl kartuju (reikia atmintinai išmokyti), kad:

1. Visame kongrese yra 531 narys;
2. Senate yra 96 senatoriai;
3. Atstovų rūmuose yra 435 atvai. Tuo būdu 96 ir 435 sudaro 531 Kongreso narį

● **Koks skirtumas tarp senatoriaus ir atstovo rinkimų?** Gali pasirodyti nelabai aišku. Ir atstovus ir senatorius renka tie patys ir tos pačios valstybės žmonės — balsuotojai. Skirtumas yra, labai svarbus. Labai, pasakyčiau, principinis. Dėl to skirtumo tie žmonės, kurie raše Amerikos konstituciją, nemažai barosi ir pykosi, kol susitarė. Du senatorius renka kiekviena valstybė. Nesvarbu, didelė ar maža, nesvarbu, ar ten 1 milijonas, ar 10 milijonų žmonių gyvena. Du senatoriai ir baigta. Vadinasi, lygybė visų valstybių. Taip yra senate.

● **Ne taip yra Atstovų Rūmuose.** Čia jau yra kitaip. Juo daugiau kurio valstybės turi žmonių, tuo daugiau savo atstovų išrenka. Nuo kiekvieno 347 tūkstančių gyventojų, renkamas vienas atstovas. Vadinasi ta lygybė, kuri viešpatauja kongrese, čia jau "atskleidžiama". Todėl ir pasidaro šitaip. Pavyzdžiui, Nevada, Wyoming, Delaware, Vermont turi tik po vieną atstovą, o California 30, New York 43, Pennsylvania 30, Illinois 25 ir t. t.

● **Kas ir kodėl nustatė, kad 347 tūkstančiai žmonių renka tik vieną atstovą?** Kodėl, pavyzdžiui, ne 100 tūkstančių, ar ne 200 tūkstančių? Šitoks klausimas per egzaminus retai gali pasitaikyti. Bet gali. Tačiau kiekvienam ir pčiam įdomu, kaip čia yra ir kodėl? Ties šiuo klausimu kiek plačiau apsisistosiu kitą kartą.

Kultūrinės AKTUALIJOS

PRANAS RUDAMINĄ.

PAGALIAU...

Šių metų spalio mėnesio 22 diena "Drauge" 248 Nr. tilpo straipsnis: "Viešas pareiškimas teatro reikalui", kurį pasirašė net penki skirtingų paalinkimų ir padėtės žmonės.

Teatro klausimu buvo nemažai straipsnių visuose mūsų laikraščiuose. Buvo visokių. Raše beveik visi kurie apie teatrą turėjo ar neturėjo supratimo. Buvo laikas, kad ir aktorai kalbėjosi per laikraščius, tuo pačiu vargindami visuomenę ir žemindami savo vardą. Tas pats įvyko ir dabar, tik pasikvietus į talką Lie-

koletyvo. Iš jo turi pasimokyti mūsų jaunėji, norį rašinėti į laikraščius, kaip elgtis kultūringi ir teatrori etika pažįstai aktoriam. Dar ne viskas, kad moki rašyti ir tokiu būdu nori reklamuoti. Reikia būti pačiam ką nors pozityvaus nuveikus, kad galima drįsti kritikuoti vyresnius. Bet bijau, kad šioj laisvoj šaly ir dar laisvos spaudos, tai yra netinkamai suprasta.

Šiandien tiek turime "scenos darbuotojų", kad vargu ar kita kokia tauta gali pasigirti. Ir tai vis "žinomi" ir "garsūs". O kai užduonia tie "garsūs — žinomi", tai bėgt iš sales norisi. O atėjus į vaidinimą, kur jie vaidina, tai galo labai sunku sulaukti. Kyla klausimas, iš kur jie atsirado? Pasitaiko, kad "žinomas

"Vienas ir Kiti" — REZISORIS STASYS PILKA.

tuvių Bendruomenės Chicago Taryba.

● **Ko siekiama tuo straipsniu?** Ar tai prieš sezono atidarymą atsisaukimas į visuomenę? O gal tai reklama: mūsų teatras remiamas Kultūros Tarybos, o tu dviejų ne, tad remkite tik remiami! O gal tai kolektyvinė tendencija prieš kitus asmenis, kaip minėto straipsnio pradžioje pastebėta: "tose žinutėse kyšo lyg ir asmeninė tendencija, ignoruojanti jau nuo pat 1949 metų veikiantį Lietuvii Teatro Chicago kolektyvą, kuris..." Gal norima kolektyvinę tendenciją nuverti asmeniškai? Taip ir neaišku. Toliau primenama, kaip St. Pilka priklausė Lietuvii Teatro vardas. Šiuo atveju kolektyvo aktoriam, pereinamį į Bendruomenės globą, be reikalo nepakaitė vardo kaip nors kitu, o tik pridėjo vietovės pavadinimą, kas tikrai kartais gali ir suklaidinti visuomenę. Taip pat jei tai yra "viešas pareiškimas", tai kodėl nera pasakytos priežastys, kurias išdėstė savo pareiškime Stasys Pilka ir Vytautas Valiukas? Nurodžius informacijas, visuomenė būtų geriau informuota ir būtų aiškiau buvę. Toks pasakymas, kad nurodę priežastis, tai dar nera pilnas tų nurodytų priežasčių paaiškinimas. Visuomenė nežinodama to, kartais gali būti neobektyvi. Nejaugi siekiama tik vienos puses pasiteisinimo, kaitinant antrąją? Tokie neapsižūrėjimai ir dave progos šiandien straipsniams bei susirinkimams, visuomenės varginimui ir kalboms apie teatro kiljavičius ar skilimus.

Pradėjus kalbėti teatro tema, tebūnie leista pažvelgti į tai plačiau. Seniai norėjosi, bet vis nebuvo progos įsikšti į polemiką ar rašyti apie rašytus dalykus. Šiandien, perskaičius minėtą straipsnį, neišlaikau. Esu teatralas. Sekiau teatro gyvenimą Lietuvoje, tremtyje ir čia. Noriu išsikalbėti, noriu pasidalinti mintimis, kurios kilo per ilgesnį laiką straipsnių išdavoje.

Mūsųose isimetęs "emigracijos vėžys" eđa bendruomenę, visuomenę, taip pat ir teatralus. Gal reikia pripažinti, daugiausiai "intrigų" ir buvo menininkų tarpe, bet apie tai nebuvo taip viešai kalbama, kaip šiandien. Būta ir kitose profesijose visko, bet apie tai mažiau buvo žinoma. Bet, nūdien tiesiog horibile viciu! Jokio supratimo, kas galima ir reikia rašyti ir kas ne. Kažin, ar galima ir ar reikia rašyti būnant teatre (jeigu taip galima pavadinti emigracijoj egzistuojančią teatrą), apie kolektyvą ar jo narius, kaip kad pasitaikė? Ar mūsų jauniems rašytojams aktoriams ir režisioriams žinomas atsitikimas su vienu aktorium Kialpėdos teatre už recenziją, kurią jis apie savo kolegą parašė? Šiuo atveju pilnai pateisinamas ir gerbiamas Stasys Pilka. Jis parašė į spaudą tik tada, kada buvo "išėjęs" iš

Lietuvos operos solistas", net teatre gal nera buvęs, o "garsus dramos aktorius", išėjęs kokios nors stovyklos, kokio nors diletanto "režisioriaus" kursas, ar net tokių nelankęs, bet kadangi stovykloje nebuvo kas veikti, o be to, komitetas rengė "teatrą", tai sutiko priprašytas vaidinti. Dar geresnių kuriojų yra: kai kurie ansambliai gavo iš okupacinės valdžios net pažymėjimus, kur visi dalyviai pažymėti aktoriais. Apie tuos dalykus reikėtų atskiro straipsnio. Tuo reikalu turėtų susirūpinti patys aktoriai ir solistai ir rasti kriterių, kuris nustatytų, kurie asmenys turi teisę tokiais vadintis. Žinoma, negalima neuiegti, kad tremtyje išaugo iš jaunimo solistų ir aktorių, bet negalima neskirti "samovancų" nuo tikrų tos profesijos atstovų. Kaip turli būti aprašomi tokie, k. a. V. Grigaitienė, V. Jonuškaitė, A. Dambrauskaitė, A. Didičūtė ar H. Kačinskas, S. Pilka, J. Palubinskas ir eile kitų, jei girdėti nei matyti, o jau pasidarė "žinomi ir garsūs"? Taip pat ir dėl tų režisorių titulu. Jei kur nors organizavo ar režisavo teatralų tremtyje, kokioj nors stovykloj, tai dar nereikšia, kad jau režisiorius su pasirušimu. Tai daugiausiai buvo bėdos reikalas, o šiandien skelbtis tokie esant ar ne perdaug drąsų? Dažnai mūsų spaudoj randama prie pavardžių "režisioriaus" titula, kurie net neurodę progos dėl savo jauno amžiaus net dirbti prie gero režisioriaus, o ką jau bekabėti apie profesionali pasirušimą. Gal vienas kitas turi tam davinčių, bet dar nereikšia, kad jie jau režisioriais ir yra.

Zylygterėjus praeitin, nieko ypatingo nepavyko sukurti. Tiek to. Praelitis. Prasidėjo kūrimas teatru Amerikoje. Kur geriausia vieta? Chicago. Daugiausia lietuvių — yra ir aktorių. Stasys Pilka sudaro Lietuvii Teatrą ir duoda daugiau spektaklių. O kitoje pusėje? Skridimai lėktuvais į Chicago iš New Yorko, susijungimas su atžalynieciais, vienas kitas pastatymas, stagnacija, skraidymai atgal į New Yorką, Bendruomenės globa, skilimas ir... viešas pareiškimas teatro reikalui. To išdavoje matom, kad tik vienas St. Pilka su "Lietuvių Teatru" atsilauko nors to teatro kolektyvas ir pakitėjo. Mes pristatėm prie automobilii, televizijų, bet prie kitų reikalavimų dar ne kodėl nesusiapikstama su teatro gyvenimu Amerikoje ir nepasimokoma? Tuo klausimu bene daugiausia patyrimo turės Stasys Pilka, žinant jo ankstesnius darbus Amerikoje. Čia kitap, negu Lietuvoje, Ten valstybė išlaikė teatrą, o čia visuomenė. Net Metropolitan opera reikalinga visuomenės paramos. Grištant prie lietuviško teatro reikalo, galima sakyti, planai gražūs: KT buvo numatyta, bent dalį režisorių ir aktorių atpalaiduoti nuo sunkaus darbo fabrikuose ir pavesti jiems (Nukelta 4 psl.).

LAISVOJI LIETUVA

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

FREE LITHUANIA
LITHUANIAN WEEKLY

Published every Thursday by
LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION
4157 So. Emerald Ave.,
Chicago 16, Ill.
Telephone: Victory 2-4372.

straipsniai ne visada išreiškia redakcijos nuomonę.

Išdėstomųjų skelbimų kainos: 200 už colį vienoje skiltyje. Smulkūs skelbimai (ne mažiau 15 žodžių) — po 7 c. už žodį. Už telefonu priimtųjų skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako. Prenumerata ir skelbimai po darbo valandų priimami, paskambinus telefonu: HEMlock 47689.

Prenumerata: metams — 4.50; pusė metų — 2.50. Atskiras numeris 10 c. Subscription per year — \$ 4.50; 6 months — \$ 2.50; 10 c. per copy.

Vyriausias redaktorius Vytautas Staneika. Redaguoja Redakcinė Komisija. Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy ir talpina savo nuodžiara. Nesunaudojami rankraščiai gražinami autoriams pareikalavus. Pavarde ar slapyvardė pasirašyti

MYLEK, LIETUVI, TĄ BRANGIĄ ŽEMĘ!

SUZEISTI PARTIZANAI TIESIA

RANKAS Į JUS.

(Atkelta iš 1 psl.).

Sunaikinti ar sukurti?

Tema labai nepopuliari. Kaip gi galima silyti sukurti dalyką, kurį ne tik dauguma lietuvių (esantių laisvame pasaulyje), bet ir kitos tautos (savo tarpe) pasmerke, suniekino ir apsmėize.

Mes visi tikime, kad ateis Lietuvos išlaisvinimas. Bet taip pat mes visi žinome kad tas išlaisvinimas "neatsi" patsai savaimis. Todėl tam išlaisvinimui priartinti lietuviai dirba ir šioje ir anoje geležinės uždangos puseje. Dirba Vilkas, dirba Altas, dirba diplomatai, dirba Lietuvos Laisvės Komitetas, dirba vienuolės lietuves kazimierietes, dirba spauda ir dirba dar daug garsių ir negarsių lietuviškų veiksmų. Bet svarbiausia, dirba pavieniai ir atskiri lietuviai — "balsuodami" už tą darbą. Bet jie "balsuoja" ne su veltui gaunamais balsavimo lapeliais. Jie "balsuoja" su žaliais, sunkiai per didelį prakaitą uždribais lapeliais — doferiais. Kol tokių "balsuotojų" yra, kol jie "balsuoja", tol mes žinome, kad Lietuvos išlaisvinimo darbas yra gyvas ir turi pritarimą, turi pasitikėjimą.

Bet mes visi žinome, kad kiekvieno krašto ir tautos išlaisvinimas reikalauja ne tik pinigų, ne tik politikų, diplomatų ir visuomenės darbo, bet ir aukų žmonių gyvybių aukų. O gi tie žmonės, kurie tas aukas atiduoda ir vadinasi partizanai ir kariai. Ir vėl, niekas iš mūsų nemano, kad vieną dieną ateis toks laikas, kas nors iš aukštos tribūnos (pavyzdžiui, iš kokios nors didžiųjų konferencijos, Jungtinių Tautų Organizacijos ar panašiai), ims ir pasakys, kad ir šitaip: "Tebūnie Lietuva laisva ir nepriklausoma. Važiukite tenai laisvieji lietuviai ir dirbkite su jūsu ten esančiais broliais". Taip būtų labai gražu ir linksma. Bet tokio būdu ne vienai tautai laisvę neatėjo nei praktiškai, neatsis nei teietyje.

Kai kas gal man ironiškai pasakys: "Tai ką gi tu siūlai, kad lietuviai paskelbtų karą Sovietams?" — Ne siūlau. Jeigu kas pradės karą su Sovietais, tai tas nei manęs, nei tavęs neklus, nei kaip pradėti, nei kaip užbaigti tą karą. (Ar daug kas klausia korejiečių, ko jie nori — kiti už juos sprendžia). Bet vienas dalykas, tai visai tikras ir aiškus. Jeigu kas kariaus prieš Sovietus, tai lietuvių tures dėti savo galvą ir kraują. Jeigu lietuvius nekariaus, tai ir nepriklausomus Lietuvos nebus.

Vėl kas nors su šypsena pasakys: "Ką gi tu saujele lietuvių ten padarysi. Juk ten bus atomines, vandenilio ir gal dar baisesnes bombos". — Tiesa, bus ir baisi ir gal ne taip baisi. Bet faktas yra ir bus faktas. Pačios tos bombos vienos neskrandys ir nekariaus vienos prieš kitas. Žmonės, kariai, ir ne bet kokie kariai, o tik gerai išmoksinti ir gerai pasiruošę bus reikalingi. Bus reikalingi ne tik kariniškai — vadai, bet ir viso-

kie moderniškų ginklų žinovai, art bent mokantieji kaip su jais apsetti. Žinoma, tokiais specialistais Lietuvoje žemėje, pirmoje eilėje, bus amerikietis, anglas, vokietis, gal prancūzas, turkas, ar kas nors kitas. Taip bus. Bet ar nebūtų svarbu, kad ten, tą tarpe, būtų vienas kitas lietuvis. Kad j. lietuvius partizanais ir kariais j. prabiltų lietuviškai ir prabiltų tikras lietuvis, autoritetas. O ir politinės pasekos iš to būtų svarbios.

Žinoma, ne vienas pasakys, kad tai per ankstyvas klausimas. Bet gi per kelias savaites tokių žmonių nepaurosi. Taigi klausimas ne tik ne per ankstyvas, bet gal ir labai pavėluotas. Dar yra ir kita bloga to reikalo pusė. Lietuviškos kariuomenės klausimas labai nepopuliarius pasidare. Kai kurie rašto žmonės net didėleis garsenybėmis pasidare, tik dėl to, kad sugeba kiekvienu tinkamu ar netinkamu momentu Lietuvos kariuomenės link... nusisiplauti. Tiesa, Lietuvos kariuomenėje, nepriklausomoje Lietuvoje, iš tikrųjų buvo dalyku, kurie tam nepopuliariumi sudarė pagrindą. Šito niekas negali ginėti. O čia, laisvame pasaulyje, patys Lietuvos kariuomenės (gerieji ar patys blogieji) nariai (su gan dideliais laipsniais), tą nepopuliarumą iškeičė iki negirdėto laipsnio. Tai faktas. Nieko nepadarysi.

Bet gi žinome ir kitą faktą. Daugelyje šeimų pasitaiko blogų vaikų, kurie daro gedą ir tevams ir kitiems. Tačiau dėl to fakto niekas neatsisako vesti ir turėti vaikų. Jeigu atsisakytų — išmirtų žmonės ir žūtų tautos. Man atrodo, kad panaši galvosena tinka ir Lietuvos kariuomenės, o svarbiausia tos kariuomenės išmokslintų kadru, kad ir labai mažame maste, paruosimu.

Suprantu, kad visas tas reikalas per daug plati tema. Ir be to, labai "švelni" tema. Tos temos svarstymui vienas laikraštis taip pat nelabai tinkama vieta. Todėl pasisakau tik labai bendrai. Daug kam tas klausimas rūpi, ir blogiausia, atrodo, kad tas klausimas yra sąmoningai ar nesąmoningai "užmirštas". Skaitome laikraščiuose, kad vienas generolų važinėja tai į Europą, tai atgal į Ameriką. Bet kokia jo misija? Ar negalėtų j. bent bendrais bruožais pasakyti ar kas nors daroma situo, mano čia keliu klausimu?

Aš gaunu laiškus iš jaunu, išmokslintų lietuvių, kuriems tokie klausimai rūpi. Nesakau, kad tokių jaunuolių yra daug. Bet, aciu Dievui, atsiranda. Jeigu klausimas kiek išryškėtų — atsirastų ir daugiau. Tai vienas iš Lietuvos laisvinimo skubiųjų ir labai sunkių darbų.

Prof. M. Staneika

J. Pautienius.

"Ir vėl, ir vėl į buitį sunkią, keliu nežinomu einu..."

"Būkite geri žmonės ir būkite geri lietuviai"

rikonas, kad lietuvių įkurta ligoninė lietuviškų vardu nesipuolia, kad aukštesnioji mokykla, išleidus tūkstančius pavyzdinių auklėtinių, naujuosna rūmuosna persikeldama, lietuviško vardo atsikratė ir tuo pačiu atėmė galimybę milijonams praevių gerėtis lietuvių kilmės amerikonas bei lietuviškam prieaugliui mokyklose pasidare neįmanoma didžiulis prieš kraugus lietuvių esant. Taip nieks ir nesužinos, kad lietuviškos rankos visa tai pastatė.

Gerai mums žinomos ne lietuviškos kliūtys tiems lietuvių vardams kelia pastojusios, bet žinom taip pat tai esant mikroskopine dukte ant jūsu kelio, palyginus su klūtėmis kurias lietuvis turejo pėsčias keliaudamas nugaleti, kol jūs šviesą išvydote. Kas daryta — padaryta, žiūrėkim dabar ateitin ir lietuviškų brožuos rūmų veide amžiams įtvirtinkim. Ar tai bus Gedimino stulpai, Aušros Vartai bei stilizuotas Vytis pasirinkta — lygiai gražiai Maria High School rūmai lietuvius reprezentuos, jei virš minetos puošmenos bus vykuliai rūmų architektūrai įplinta.

Ta dabartinės rūmų šeimlininkės, mūsų remlamos, mielai atliks vardan mūsų brolių partizanų, mūsų šventos žemės, lygiai ir šio krašto laisvės kelius savais, dabar dar garuojančiais lavonais nuklojusiu. Mielosios Kazimierietės išgirs nešakytą, skausme užliuzusią aimaną, kankines mirtimi žūstancios savojo, kadaise tėvynėje įkurto, atžalyno jaunutes bendravarde. Negi mūsų pukiolos sesers nusigręžė nuo visų Lietuvos karžygių, agonijai j. mūsų visus išstiesiusi savas sužeistas rankas, rankas, prašančias Lietuvą myleti. Juk vasaros saulė net nesukuba j. pralieto už tėvynės laisvę kraujo išdžiovinti, žiemos spiegalis jo nevalioja sušaldyti. Jie laikai j. isikandę dantimis tevų žemes to, kol okupanto buože suaužo j. galvas; j. vaiduose šviesa gėsta su pilna burna šventos žemes, kad tik mes ją labiau pamiltume. O mums ją myleti, mylint Ameriką, niekas čia nedraudžia.

Nė vieno padorus lietuviu neįtikina tūlo, daugai tituluoto, lietuviu žodžiai, būk ne lietuviai Maria High School rūmose pastatė, o Kazimieriečių draugai tai atliko — jie joms parskolino dolerius. Kai lietuviai, girdi, skolas išmokės, tada tik apie mokyklos lietuvišką vardą galės lietuvių kalbėti. Juk ne vienas iš lietuvių, anot jo, po šimtą tūkstančių neuokėjo, tad, tik, kai lietuviai pripirks pukekšius ir jais tuščias rūmų sienas nukabinės, tada ir rūmai lietuviškai prakaibės. Taip ir panašiai minėtus Lietuvos pilietis lietuvių rėmias graudeno per Maria High School pašventinimą, o senyvos moterelės, autobūno namo iš tų iškilmyų grįždamos, tarp savęs guodės:

— Tai ir padėkavojo mums vyskupėlis — ne mes, girdi, tai padarėm. Taip ne geru žodžiu nepaminėjo, o aš paskutinį skaitiką nuo dūšios nutraukdama vienuolynui nešiau ir ne aš viena taip dariau — tūkstančiai mūsų klostorių rėmė ir remia. O dabar gi, kai viskas gata — ne jūs tai padarėt. Jau ne blogas sūnus širdies labiau užgauti negaletu... nesiliovė guodusios Kazimieriečių rėmėjos.

Vatikanas, lyg su Kazimieriečių rėmėjoms susitaręs, atsiumė, rūmų krikštyną progą, sveikinimus ir linkėjimus lietuviams, pabrėždamas žinąs, jog lietuviai savo širdim ir skatiku tai įkūnijo. Mes irgi tikime, kad tik lietuviai yra kalviai viso gero pas Kazimierietes esamo, nors dar kai kas ir ant skolos... Lietuvali daug biogensėse sąlygose sugebėjo, palyginti, daug didesnius vargus nugaletti. Išbristi iš skolių Kazimierietėm ir dabar jie padeda ir toliau pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per 160 metų atsilaike prieš galingus kryžiuočius, kuriuos visa tu laikų Europa rėmė? O gal mūsų žemių, siekė Juodąją jūrą ir turėjo savo pačios sukurtą, vieną geriausią Europoj, teisni kodeksą? Gal todėl mes apie save nutylim, kad mūsų šalis pati pirmoji pastoją kelią į Europos širdį besiveržiantiems mongolams — totoriams, kad Lietuva pati viena per

TALKA: AMERIKIEČIŲ DARBDAVŲ — DARBO JEGOS SANTYKIAVIMO BŪDAS.

"Talka, rašo "Common Council", United States Steel Corporation, prezidentas Benjamin F. Fairless, "yra būtina kam nors atsiekti".

"Kituose kratuose ekonomika suorganizuota autoritetais būdu; viršuje grupelė privilegijuotų, botagais mokiuojančių bosų; apačioje likę žmonės, kuriems pirmieji nurodinėja ką daryti ir kaip padaryti.

Amerikoje, priešingai, mes tikime talka — visi dirbame kartu visų labui. Mes talkininkaujame namuose, darbovietėje ir valstybėje. Mūsų skieje demokratijoje toliausiai nužengęs žmogus, yra kartu ir mūsų didžiausias talkininkas. United States Steel, "kaip pavyzdį nurodo jo vadovaujama bendrovė Mr. Fairless, "atsiektų mažai be organizacijos, gi be talcos neįmanoma jokia organizacija.

Talkos idėja ypač reikšminga darbdavų — darbo santykiuose. Prieš kiek tal metų mano bendrovė su United Steelworkers of America pasirašė epochingą sutartį. Jos vienas pagrindinių straipsnių nusakė, kad kas trys mėnesiai turi būti kviečiami bendri posėdžiai. Ši rudenį, su šios unijos prezidentu David McDonaid, planuojame lankyti mūsų bendrovės žmones, šaukti bendrovės tarnautojų ir unijos pareigūnų posėdžius ir juose svarstyti bendras problemas. Mes abu tikime, jog šiais vizitais mes dar labiau pagerinsime bendrovės — unijos santykius.

As manau, tešia Mr. Fairless, jūs niekad nesudirgavusite su asmeniu, kurį tematote kartą per porą metų, ir tal užlepsnijos užmokešio už valandą klausimul. Todėl mes pagel-daujame kur kas dažnesnių susitikimų.

Savai-me aišku, mes nesuriame. Bet nesutarime rečiau, susitikdami dažniau. Mums atrodo, jog daugelis nesuspatingų tarp darbdavų ir darbo įvykdo tik todėl, kad nebuvo abipusio susipratimo. Savo posėdžiuose patiekdami tikruosius faktus, mes pašaliname bet kokias nesuspatingas priežastis ir kurstytojus.

Nerealu galvoti, jog darbdavų — darbininkų trynimasis yra neišvengiamas ir natūralus. Ar kad sėdėdami priešingos stalo pusėse privalome vieni kitus apgauti. Mūsų tikras tikslas yra visų gerbūvis, ir ne tik mūsų, bet ir viso krašto. Šiandien bendrovė išlaiko švietimo sistemą, kurios išdavas jaučia toli. Baigę kursus darbininkai gauna geriau apmokamus darbus, gali tinkamai išnaudoti savo talentus. Per tal pelno ne tik darbininkija ir bendrovė, bet taip pat bendruomenė ir visa tauta.

Amerikos darbdavų — darbininkijos talkinis santykiavimas turėtų būti garsinamas užsienyje, kai ten Amerikos darbininkijos vaizdas piešiamas labai klaidingai.

Common Council.

Su Susisena

Daktaras: — Atejęt pas mane kaip tik laiku.

Pacientas: — Ar pritrūko pinigų, daktare?

Keleivis: — Na, Nojauar jau tavo arka pilna?

Autobuso šoferis: — Lipk, man dar trūksta vieno aslo.

Darbdavys: — Ar tiki pomirtiniu gyvenimu?

Darbininkas: — Taip.

Darbdavys: — Gerai, nes vakar po to, kaip tu išėjai palaidoti savo dedę, jis atėjo čia tavęs aplankyti.

Miesdėtis: — Kas išveža tavo sąšlavas?

Ūkininkas: — Keturiuos kiaules.

Motina: — Ar jūs išgelbėjote mano skęstantį sūnų iš upės?

Herojus: — Taip.

Motina: — Kur jo pirštinės?

Ona: — Kaip sekasi gyvenimas jaunavedžiams?

Barbora: — Jis yra šeriamas, kaip koks graukų dievas.

Ona: — Kaip tal?

Barbora: — Tris kartus į dieną jis gauna sudegintas aukas.

Mokytojas: — Jei turėtum 5 dolerius vienoje kišenėje ir 15 dolerių kitoje kišenėje, ką tu turėtum?

Mokinys: — Ne savo kelnes.

Žmona: — Ko dabar pyksti ant manęs? Aš tau sakiau prieš valandą, kad tik porą minučių užtruksiu.

Ipolitas Klinga rašo

Gerblamas Ponas Staneika!

Jūs man andai piktal pasakėte, kad daugiau politinių straipsnių nerašysiu, nes nieko neįmanau apie politiką, ir tik "trubeli" pridariau, užgadinėdamas garbingus žmones. Aš jūsų sprendimu nepatenkinamas. Man rodos, kad jūs ar tik nebušite fašistas, nes Lozoraitį visi koliaja, tal

kodėl aš negaliu jo koliauti. Pagaliau supraskite! Kaip gi tu žmogus šia-dien įrodysi, kad esi demokratas, jeigu tu kas trečias žodis nekelsi Lozoraitio ar Smetonos. Neįmanoma! Ar gi tu užmiršai, kad aš vokiečių laikais buvau parašęs "programą", kaip įjungti visus lietuvius į vokiečių nacų partiją. Dabar aš paskleidžia gandas, kad tą programą buvo parašęs ir pasiūlęs ne aš, bet vienas dabar nuolat per radiją garsėjantis profesorius. Bet kas tau, niekas netiki. Visi sako: tu, Klinga, ir tiek.

Tamsta, p. Staneika, man sakel, kad Lozoraitis ir Smetonos koliajimai jau nusibodo — tik save aš apjuokiu. Ne, tamsta labai klysti. Kodėl? Tuojau įrodysi. Aš radau toki laisvą "Laisvosios Lietuvos" šūkšilių dėžę:

"Laisv. Lietuvos" Adm...

Mes esame nuo diktatūros pabėgę ir bet kokios prievartos nekendū. Neprapažistu valdžiu, kurios nerinktos arba rinktos vieno kandidato sistema. Kadangi tamstos remiate Lozoraitį, kuriam Smetona Lietuva "užrašė", tuo pačiu remiate diktatūrą, todėl LL laikau nedemokratiška ir prašau jos nebesutintinti.

Parašas nuplėštas. Neaišku, kas jį rašė. Bet vis vien tal dar vienas įrodymas, kad Lozoraitį ir Smetoną reikia kasdien keikti. Tik man baimė ima, ar nebus to laiško rašytojas taip pat koks užsimaskavęs fašistas. Jis rašo, kad jis nepripažįsta jokios nerinktos valdžios. Dėl Lozoraitio ir Smetonos, tal visai O.K. Kas juos rinko? Gi niekas, nič niekas. Bet ar tas autorius nebus koks provokatorius, ar jis klasingai negriauna Vilko autoriteto taip sakydamas? Juk Vilko, tarp mūsų kalbant, taip pat niekas nerinko. Tik mes, tikrieji demokratai apie tal "ša" a nel murmur".

Talgi, dėl visko, aš labai norėčiau išaiškinti, kas yra to laiško rašytojas.

O Tamsta!, pone Redaktoriau, viešai pareiškiu, kad aš daugiau "Laisvosios Lietuvos" nebeprumeruosiu, o pirksiu ją atskirais numeriais, tal bent visi žinos, kad net pats Ipolitas Klinga jau "Laisvąją Lietuvą" pasmerke, o jei daugiau tokių Klingų atsirast, tal jūsų laikraščiu bus "kaput". Bus, tikėk man. Aš to laukiu. Mat mes bijome išleisti savo laikraštį tol, kol jūs dar nebankrutavote.

Pagarbos nerieškiu jokios, tau, fašiste.

Ipolitas Klinga. Las Angeles, California.

KULTŪRINĖS AKTUALIOS PAGALIAU...

(Atkelta iš 2 psl.).

dirbti tik tiesioginį scenos darbą. Leiskit paklausti kuriuos? Kaip sudaryti "išrinktųjų" sąrašą? Vargu, bau, ar tie, kurie dirbs fabrikuose, galės būti vienduo pajėgumo (fiziniai) su nedirbančiais? Ir ar čia nebus skaldymo? Pagaliau, kaip ligai KT galės mokėti algas, ar galės mokėti nors minimumą, sakysim \$50.00; ir savaitė, kad galima būtų su seima pragyventi ir ar tiek jau bus visuomenė duosni, kad rems teatras? Kažin, ar abonentiniai bilietai padėti išgelbėti? Kiek kartų per mėnesį gali būti spektaklių, kad būtų gailma būtų subalansuoti? Tie klausimai kyla atsimenant Valst. Teatrą, kuris 1932 m. davė 2 ml. deficito. Ir tal įvyko savam krašte, valdžios išlaikomo įstaigoj. Atrodo, kad visi tie gražūs pelnai — tik popjeryje ar kalbose, bet ne realiam gyvenime.

Grįžtant prie straipsnio, gal visal be reikalo apgalvėtume Stasio Pilkos ir Vytauto Vailuko atsiskyrimą bendradarbiauti su kolektyvu, remiamu bendruomenės ir dėl to daryti išvadas, kad tas atsiskyrimas gal būtų net kliūtis "tėvynės vadavimo ir lietuviybės išlaikymo uždaviniam". Argi tie du teatro profesionalai — kūrėjai jau nedirbs lietuviško darbo, nevaidsins tal pačial visuomenė, ar ne jie, kaip iš spaudos teko pastebėti, stato iš eilės du lietuvių autorių veikalus? Ar dėl to jų pastangos nėra remtinos, kad jų KT neremia ir jie nenori bendradarbiauti su kitu kolektyvu? Ar tik dėl dviejų "teatrų" Chicagoje nebus Lietuva atvaduo? Daryti tokias išvadas is to skilimo ar nera perdaug? Ir kodėl viską krauti ant tos vargšės mūsų Lietuvos? Ar ne pergeit nusivalyti tas žodžiai: Tėvynės vadavimas, lietuviškas darbas ir t.t.

Dažnai aktoriai sako: duokit mums pinigų, tal mes pardysim! Pirmą parodysit, tada duosim, — štai atsakymas. Šiandien pinigas turi vertę ir juo taip lengvai nesivaiseloms. Aktoriai turi atminti, kad jie yra žmonės, i kuriuos visuomenė žiuri kaipp, negu i eilinius žmones. (Čia nenorima nieko nei paniekinti, nei išskirti, bet tik norima pasakyti, kad i aktorijų daugiau dėmesio kreipiama, ar jls scenoj ar gyvenime. Tokių prog-

IMIGRACIJA SUMAZINAMA ŽIEMAL.

(Canadian Scene). Laukiama, kad Kanados vyriausybė vėl sumažins imigraciją šia žiema, norėdama laikyti savo politiką pritaikyti sezonini įplaukima.

Jei ši politika bus įvykdyta, tal bendras šių metų imigrantų skaičius bus žymiai žemesnis už pėreitų metų 164.498. Bendras 1953 metų imigrantų skaičius, kaip laukiama, bus apie 150.000.

Užjūrio Kanados imigracijos įstai-gos jau vykdo sumažinimo politiką, duodamos leidimus išvykti Kanadon žiemos metu tik ta mikrom grupė: Giminiams, kurios bus išlaikomos kanadiečių arba neo-kanadiečių; Asmenims, kurie turi ypatingą tarnybą;

Asmenims su tam tikru išsilavinimu, kurie šitame krašte dar reikalauja.

Nuolatini imigracijos Kanadon sumažėjimas priverė "The Globe and Mail", Toronto laikraštį, išskirti klausimą, ar vyriausybė išviso turi imigracijos politiką. Jis dalinal konstatuoja:

"Kokia politika, jei iš viso viena, sukuria šitas pasekmes? Imigrantai iš Suvienytos Karalystės sudarė 32.400 apžvelgtame laikotarpyje, arba mažiau vieno trečdallo visų ateivių. Juos viršijo vokiečiai ir italai kartu. Ar tal reikšia, kad žmonės iš Britanijos salų, ir ypatingai iš Anglijos, nemato patraukiančios gyvenimo perspektyvos Kanadoje? Australija, kuri turi truputį daugiau, kaip pusę Kanados gyventojų bei turų, gauna daugiau britišku imigrantų, kaip mes.

"Be to, kodėl imigracijos sumažėjimas iš Olandijos? Kanadiečių dauguma gavo įspūdį, kad olandai, kurie atvyko, buvo laimingi, kaip ir mes juos čia turėdami. Klekvienuas, kuris susidūrė su šiais darbščiais žmonėmis, nori jų matyti daugiau atvykstant, o ne mažiau. Kas liečia italus, jie be abejo ko daugiau nori atvykti i šį kraštą, kaip ir kiti, didellais skaičiais. Faktas, kad mes jų paėmėm tik 12.000 per š. m. pirmuosius 8 mėn., iškelia mintį, kad mes jų nelabai norime. Kodėl?"

"Kanados pagrindinė politika, mes tikime, turėtų būti palmti didelį ir didėjantį skaičių žmonių iš Suvienyotos Karalystės, kur jį tik gal atiduoti ir tuo pačiu laikui, nenorėdami paliešti valstybės kultūrinį vaizdą, palmti palmti didelį ir didėjantį skaičių žmonių iš kontinentinės Europos. Suglaustai, tal turėtų būti daugiau bendro "išpletimo" politika, negu atrenkamas apribojimas, kur imigrantų skaičius didėtu, o ne mažėtų."

fesijų yra ir daugiau). Reikia pripažinti, kad ne visada mūsų aktoriai (su mažomis išimtimis) moka visuomenės akyse rekomenduotis. Tal ir visokio nutarimai ar verta skelbti spaudoje ir duoti progos visuomenė daryti išvadas ir dar net klaidingas, dėl nepilnų davinų. Visuomenė moka atsikirti kas gero ir blogo.

Turiu pasakyti dar keletą žodžių dėl nustoto pagarbos jausmo. Pas mus žodis "pagarba" jau nyksta. Gali dažnai užgirsti sakant: kas man, kad jis vyresnis; kodėl man jį gerbti — čia free country ir pan. Noriu ginti mūsų vyresniuosius. Labai dažnai jaunos kartos atstovai visikali užmiršta reikiamą pagarbą vyresniam — tal karti tiesa. Ypač jaunieji aktorai ne visada tinkamai įvertina Stasio Pilkos nuopelnus mūsų kultūriniam gyvenime. Kai kurie dar tik kelnaštes buvo pradėję dėvėti, o Stasys Pilka buvo visuomenė žinomas aktorius. Kokį įnašą davė mūsų kultūriniam gyvenime čia, Amerikoje, gali pasakyti mūsų senieji atveiviai. Ir paėmus, kaip pavyzdį: Stasys Pilka neseniai pastatė "Naujuosius Žmones" ir valdino net 9 kartus! O kažin, ar nors vienas iš jaunųjų galečių tal įvykdyti? O Stasys Pilka padarė, nes jis žino, kaip reikia organizuoti spektaklius šiame krašte ir turėti pasisekimą. Pagarbą ir sekms jam ir toliau dirbti, ar bus remiamas, ar neremiamas. Netikiu, kad paliks vienas, nez yra žmoniu, kurie mačo, ką esi nuveikęs ir dabar veiki. Ir šia-dien kartais girdi apie jį niekus kalbant ir tal daro žmones su menku teatro stažu. Gėda! Kur pagarbą vyresniam kolegal? Tiesa, mes kiekvienas turim savo būdo ypatumų, bet be jmes nebūtumėm tuo, kuo esam.

Jelgu Stasys Pilka ir Vytautas Vailukas neatvyko i aktorijų (čia noriu paklausti, kiek dalyvavo is jų 22-jų dar Nepriklausomos Lietuvos Teatrų aktorijų?) pasitarima, bet "atsiuntė pareiškimus", kaip pastebėta straipsnyje, "kuriamė išdėstė įvairias priežastis, dėl kurių bendradarbiavimas su L. Bendr. remiamu teatru šiuo metu nepagėdaujamas" ir dar pridūrė: "gal bendradarbiavimas galėsių įvykti vėliau" — tal jau visuomeninis skandalas, vertas dėti į laikraščius? Anaplot. Gal tie vyrail mėgina naujus kelius teatro darbe? Kas žino? Ir ar kartais buvimas kontorijų daugiau dėmesio teatriniame gyvenime pačioj Chicagoj? Pagyvensim — pamatysim.

Juokingai skamba 4 punktas iš susirinkimo nutarimų, perskaicius visą straipsnį. Pirmą, tam pačiam straipsniui, Stasys Pilka ir Vytautas Vailukas smarkiai apkalinti, beveik padaryti tautos atskalūnais ir čia pat neatprašius, kviečiami i bendrą vėningą darbą. Žinot, mieli straipsnio "autoriai", tal paradoksaliai skambina. Tikriausiai, gerb. prof. Varnas, kaip pirmininkas, neapsižūrėjo ir padėjo savo parašą ten, akip paprastai ponai viršininkai daro, trumpai sekretoriui referavus rašto turinį. — Taip pasitaiko, žinau iš praktikos!

Tokios mintys kilo perskaicius minėtą straipsnį. Ar nereikėtų nustoti rašyti apie teatrinius nesuspatingumus, pagaliau?... Dixit! Manau, kad užtenka.

"Art Of Modern Interior" ruošiamas netolimoje ateityje Briuselyje parodavo, p. Aleksandra Kašubienė buvo kviečiama išstatyti savąjį "Angelą", kurio nuotrauką belgal buvo iškyrė tam pačiam "The New York Times". Kadangi "Angelas" jau randasi Siracuso Meno Muziejuje nuosavybėje, tal belgal pasitenkintų kad ir jo nuotrauka.

Viliamas, jog mūsų pritaikomoms meno kūrėjai praskius kelia lietuvių meno "didesiems".

A. Zienius.

KAZIMIERAS ŽOROMSKIS

8 m. lapkričio mėn. 29 dieną atidaro savo tapybos darbų PARODĄ, Maria Hight School teatro vestibulyje. Paroda tęsis iki 8 m. gruodžio m. 6 dienos.

Dallininkas yra parinkęs 90 įvairiausių darbų. V. S.

TELESPORAS VALIUS

Zymus mūsų grafikas, kuriam nėra svietimas ir scenos apipavidalinimo darbas, šį šeštadienį International House salėje pasirodo prieš Chicago's publiką savo A. Skėmos veikal "Vienas ir kiti" kūrbyngu scenovaldžiu.

Savo laiku T. Vallius yra vadovavęs Zemačijai Teatrui Teišuose ir tąsy dekoravo kelius to teatro pastatymus.

Džiugu, kad ir Kanadoje gyvenamas, Telesforas Vallius ateina i vertingą talką mūsų Lietuvių Teatrui.

Šeštadienį, 8 val. vak. International House salėje laukiama žymaus kultūriniam gyvenime įvykio, Dramos konkurso laimėtojo A. Skėmos naujas veikalas, T. Vallius dekoracijos ir Stasio Pilkos pastatymas, jaunos, entuziastingos vaidintojų pajėgos, priskyky su akt. V. Valluku, visa tal leidžia tikėtis, kad "Vienas ir kiti" vaidinimu visuomenė nebus apvilta.

M & M durys visur atviros

Niujorke yra susimėtęs gražus ir pajėgus lietuvių dallininkų ir skulptorių būrys. Paskutiniu laiku prie jo dar prisijungė iš Paryžiaus meno "rojaus" pargrįžęs Algirdas Bleiskis, vitražistas. Niujorke randasi didysal žemaitis, lietuvių dailės klasikas, Adomas Gaidikas, energingas Vytautas K. Jonynas, šiuokšinėja būdus per svetimačius įsteigti Lietuvių Kultūros Centrą. (V. K. Jonynas ir Aleksandra Kašubienė — Fiedžinskaitė, keramikė, gyviausias pritarė tūlų — seniausio visuomenininko ir jauniausio žurnalisto — mestal idejai įsteigti ir Niujorke Lietuvių Kultūros Namus. Ideja laikinal subliuro, išsėmusi i laikurių vietinių ir naujakurių bukaprotiškumą ir "localitis"). Tarp lietuvių moterų menininkų energingiausiai pastrelė Aleksandra Kašubienė, žymiojo Lietuvos grafo Zubovo anūkė, o skulptoriaus Kašubos žmona ir dviejų vaikų motina. Ji dar kartą įrodė, jog "Menui ir Material" durys pirmiausiai ir lengviausiai atsidaro. Vyrail ir Menininkai, sakoma yra, nebūdami savo politikų ir vėlksnių ignoracijos ir tarpusaviai "nuomonių skirtumų", žada nenusi-leisti.

Bet "Aleksandra Kašuba", kaip ją vadina "The New York Times", šiuo metu dalyvauja eilėje parodų:

"Designer — Craftmen USA", Brooklyno Meno Muziejuje. Iš daugiau kaip 3000 pritaikomojų ir nepritaikomojų meno kūrėjų, Jury Komisija (A. Craftmen Educational Council, San Francisco, Chicago Meno Institutai, Brooklyno Meno Muziejus) atrinko 170 menininkų kūrinius, jų tarpe Kašubienės. Tai: "Teva ir Zaltys" bei "Mergaitė su Vaisiais". Rinktyti dallininkų rinktiniai darbai keliaus per amerikonišką svieta. Savo Meno Muziejuje Kašubienės kūrinius galėty matyti Chicago, New York, San Francisco, Bostono, Detroito, Philadelphiajos, Clevelando ir dar kai kal kurių kitų vietų lietuviail.

"Kagan — Dreyfus Showroom", 125 East 57th St., N. Y., kur "The New York Society of Ceramic Artists" narial rodo savo pritaikomąjį meną, kaip lempos, puodai ir kt. Kašubienė yra išstačius "Mėlynį Arklią". Kaip "NYTimes" aptaria: "Sienos panaušalas, padengtas i enamalį panašiu glazūru, išreikičia gyybyngus, ilgakaklius raudonus arklius žaileme fonė".

"Art Of Modern Interior" ruošiamas netolimoje ateityje Briuselyje parodavo, p. Aleksandra Kašubienė buvo kviečiama išstatyti savąjį "Angelą", kurio nuotrauką belgal buvo iškyrė tam pačiam "The New York Times". Kadangi "Angelas" jau randasi Siracuso Meno Muziejuje nuosavybėje, tal belgal pasitenkintų kad ir jo nuotrauka.

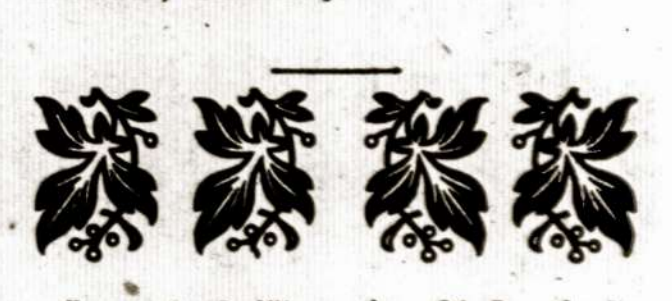
Viliamas, jog mūsų pritaikomoms meno kūrėjai praskius kelia lietuvių meno "didesiems".

A. Zienius.

"L.L." AUKOJO:

Table with names and amounts: Papartis Teodoras, Cik. III. \$ 5.-; Striaukas Izidorius " \$ 5.-; Navickienė Birutė " \$ 5.-; Masonis Juozas " \$ 5.-; Rimas Alfars " \$ 5.-; Tyruilis Povilas " \$ 3.-; Balčiūnas Jonas " \$ 10.-; Zičkus Juozas " \$ 5.-; Grigoravičius St. " \$ 5.-; Janulis Pranas " \$ 1.-; Valšvila B. " \$ 2,50; Ruzgaitis M., Brooklyn 14 " \$ 2,50; J. V., Cleveland " \$ 5,50; Pernaravičius B. " \$ 1.-; Pernaravičius B. " \$ 1.-

P. Norkaitis, Chicago III, prisintė mums \$5— prašydamos siuntinėti "LL" p. šereikai, adresu: — (13-b) Buxhelm b. Memmingen, All. Krankenhaus, Germany.

8 m. lapkričio mėn. 21 dn. įvyks Alfonso Kučo ir Anelės Vysniauskaitės vestuvių puota "Aldonos" svetainės salėje, 4501 So. Harmitage Ave. (Netoli Sv. Kryžiaus bažnyčios).

Spaudoje pasikvėgius. Includes logos for Naujienos, Vienybė, Draugas, Dirva, Teišvis, Darbininkas, Premija, Teišvis, Teišvis.

"ATSPINDŽIAI" (nepriklausomas laikraštis), spalio mėn. Nr. 12 tarp kitko rašo taip:

Kersteno palydovams buvo duotos instrukcijos taip keliuon tvarkyti, kad būtų duotas mirtinas smūgis nekenciamam Lozoraitiui. Iš šios Atlanto pusės puolimas buvo paremtas sunkiaja artilerija, šaudė tokios didelės patrankos, kaip Gediminas Galva, nors ir tuščiais šūviais (žūr. Deimancūkus).

Su Kerstenu nuvažiuota i Bonną. Nusifotografuota, pakalbėta užsienio reikalų ministerijoje, kur kažkoks valdininkas, pasak "Darbininko", pareiškė, kad Vilkas gali pasikirti savo atstovą i ministerija su juo faktiškai bendradarbiaus. Atseit, ne tik pats Kerstenas įtrauktas i mūsų vidaus kovą, bet dar prašyta jo projekcijos vienas mūsų grupelį pas kažkoki vokiečių užsienio reikalų ministerijos referentą.

Šioje vietoje norime paklausti, ką tas Vilko atstovas galės pasakyti Bonn? Ir patys atsakyti, kad jei jis turės vokiečiams ka nors įdomaus pranešti, jis bus išklaustytas ir be jokio "formalaus" įgaliojimo, o jei norės tik pasirašyti Naujų Metų sveikinimo knygoje, tal tokiai misijai galia Tautos Fondo pinigų. Turime juk suprasti, kad kol kas nei su Vilku, nei su Lozoraitiui niekas rimtai nesiskaito ir nesitaras, nes vienas reprezentuoja tik privatų, kad ir kilnų tikslą siekiantį komitetą, o kitas praeities prisiminimą, kad ir sudarantį vienintelę mūsų suverenumo tęsinį. Savai-me aišku, kad nei vienas nei kitas negali daryti sprendimų ir susitarimų, asistancijų dar reikiamos atvaduoti Lietuvos valstybės valią. Todėl

Pusl. 4. LAISVOJI LIETUVA

LIETUVAIČIŲ SESERŲ INSTITUTAS

SKELBIA PIRMAJĄ SCENOS VEIKALŲ KONKURSA

Tikslas: rini, tačiau tik vienas jo veikalas tegali būti premijuotas. Lietuviškų (ypatingai vaikams) scenos veikalų trūkumui užpildyti sukurti veikalus, kurie būtų tinkami pradžios mokyklos vaikams, maždaug nuo 6 iki 14 metų amžiaus.

Premijos: Pirma — \$ 125, antra \$ 75, trečia — \$ 50.

Temos: Služtė bei turiniai parenkami pačių autorių, religiniai bei lietuviškais — tautiniais motyvais, pvz., tautinių švenčių tema; iš šventųjų gyvenimo — pvz., Sv. Kazimiero, iš lietuvių tautos didvyrių bei žymybių asmenų gyvenimo; iš tautosakos; iš lietuvių gyvenimo Amerikoje, Lietuvoje, tremtyje, ir pan.

Taisyklės: Veikalas turi būti originalus. Nėgal būti vertimas. Veikalui suvaidinti turėtų trukti maždaug viena valanda.

Veikalas turi būti lengvai pritaikomas, be didelių išlaidų, valdinimui mokyklų salose ir t. p. Veikalas turi būti parašytas mašinėle (dublo spauspuse), vartojant tik vieną popierio lapo pusę.

Konkurse dalyvaujantieji autoriai gali prisijusti daugiau negu vieną kūrinį.

LIETUVIŠKA VALGYKLA "AUDITORIUM"
3131 So. Halsted St.
Fatiekia puikius Vilniaus krašto įvairius valgius, žemomis kainomis. Lietuviai, neužmirškite savųjų.

Pirmasis tremtinys kirpėjas P. R. SKRIPKAUSKAS
4352 So. Western Ave.
Darbas atliekamas meistriškai. Kasdien nuo 9 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 6 val.

LIETUVIS PERKA PAS LIETUVI!

IG. PIGAGA ir Sūnus

Tai moderniausia ir didžiausia lietuviška MAISTO KRAUTUVĖ 352 MILLBURY gatvėje. WORCESTER, Mass.
Čia didžiausias įvairių prekių pasirinkimas pigesniais kainomis, negu kur kitur.
Turime savo sunkvežimius ir prekes pristatome greitai į namus. Tik paskambinkite tel. 6-2091.

KALĖDOS ČIA PAT!

Įvairiausių dovanų didžiausias pasirinkimas, kurios yra gautos iš visų Europos kraštų.

Nelaukite ilgai, nes vėliau pasirinkimas sumažės.

Ką, bepirktumėte, prieš tai pasitelkite pas J. Karveį: 3322 — 3249 So. Halsted St., telef. Yards 7-0677 ir DAube 6-1136, Chicago 8, Ill.

— Viskas gyvenime būna, bet kad

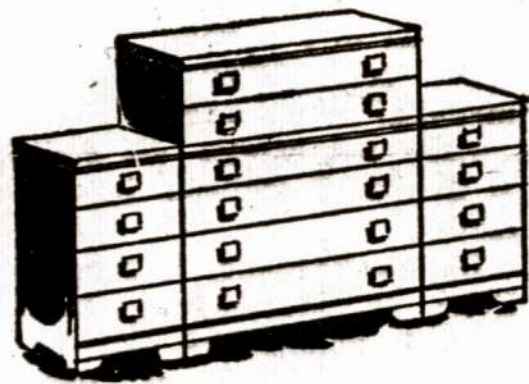
vienoje įmonėje galima būtų pirkti išnuomuoti, pakeisti seną daiktą ant naujo, tai yra retenybė. Pavyzdžiui: sluvamos, rašomos, skaičiavimo mašinos, foto, radio aparatus ir visa eilė kitų prekių — galite virš mitemomis sąlygomis įsigyti pas p. J. Karveį, 3322 — 3249 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., telef.: Yards 7-0677 ir DANube 6-1136.

P. S. Prieš pirkdami laikrodį, būtinai apžiūrėkite "Cyma", kuris yra tikrai vertas dėmesio.

ARCHER SIUVIMO CENTRE

SIUVAMOS MASINOS IR RAŠOMOS MAŠINĖLĖS gaunamos geriausiomis sąlygomis Perka, taiso, elektrifikuoja.
4170 S. Archer Ave. Bishop 7-1045

SENIAUSIA IR POPULIARIAUSIA LIETUVIŲ BENDROVĖS BALDŲ KRAUTUVĖ CHICAGOJE

Vien gerųjų išdirbysčių rakandai, televizijos, refrigeratoriai, plovyklos, kilimai, pečiai ir visos kitos namam reikmenys, apkaunotos mažom kainom.

LENGVI ISSIMOKEJIMAL. Visuomet kreipėtis:

4181-83 ARCHER AVENUE, Tel. LAFayette 3-3171. Prie Richmond gatvės.

ARS-FOTO STUDIJA

3362 So. HALSTED ST., CHICAGO, Illinois

Priima ir meniška atlieka įvairiausių fotografavimo darbus, kaip tai:
1. Daro meniškas, retuotas portretų nuotraukas, įvairių dydžių.
2. Vestuvių, susirinkimų ar kitokių išsklmių nuotraukas darome mūsų studijoje.
3. Foto megejams išaikiname filmas ir darome nuotraukas.
4. Ten pat galima įsigyti gerų filmų įvairiems foto aparatams.

PUIKOS FOTO DARBAI ATLIEKAMI ZEMIAUSIOMIS KAINOMIS, Malonus ir greitas patarnavimas!

NENUKLYSK NUO DIDŽIOJO KELIO — BŪK NUOLATINIŲ "LAISVOSIOS LIETUVOS" SKAITYTOJŲ.

Aleksandra ir Justinas NAUJOKAI atidare "MONARCH LIQUORS"

RESTORANĄ IR UZKANDINĖ. 3529 So. Halsted St. — Savi pas savus! — Telef.: Yards 7-6054.

LIETUVIŠKĄ DUONĄ

ir įvairius kepsnius kepa iš tremties atvykęs patyres Lietuvoje kepėjas — specialistas

ALEKSAS GAIDJURGIS

STAR BAKERY

738 West 31st Street. Telef.: Calumet 5-2173. (Tik pusė bloko į rytus nuo Halsted St.)

PRIMUMI ĮVAIRŲ SPECIALŲS UZSAKYMAL.

Dabar pats geriausias laikas pirktipus mus automobilį, nes kainos yra labai kritusios. Išmokinsime nemokamai važiuoti ir parūpinsime leidimus nemokamai. Atvykite arba telefonuokite į Lietu- vių megliausiajį automobilių prekybą:

LIETUVIŲ PREKYBOJ HARMONY MOTORS

5805-07 SO WESTERN AVENUE. Tel.: REPUBLIC 7-6480.

Lietuvių Prekybos Namai

Moderniausia baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE ir kiti. Radio aparatai, kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reiklinga namų įrengimams.

Lengvi išsimokėjimai, sekmadieniais jokių taksų. Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS.

FURNITURE CENTER, INC.

3224 — 26 — 28 SO. HALSTED ST., TELEFONAS: Victory 2-4226
Imonė atidaryta: Pirm., Ketv. 9-9:30. Kitomis dien. 9-6. Sekmad. 10-5 val.

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus. Mūsų bendrovės laikomi pinigai Federalės valdžios apdrausti iki 10,000 dolerių.

Midland Savings AND LOAN ASSOCIATION

4038 Archer Avenue — Tel.: LAFayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS
Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nušim.

JONAS BAČINSKAS

REAL ESTATE

Perka ir parduoda namus. 39 PRO VIDENCE G., WORCESTER, MASS. Telef.: 3-7323.

Prieš pirkdamas ar parduodamas namą, usiek pasitarti.

Padėkime Vieni Kitiems

Jei leškote buto ar kambario jel tokius turite, jei norite pirkti ar parduoti nuosavybę ar ūki, kreipkitės į savus, kurie jums mielai padės. Smulkūs skelbimai primami ir telefonu. Dienos metu skambinkite Victory 2-4372, o vakare HEMlock 4-1689. Siūsdami skelbimą raštu, aiškiai rašykite ir išdėstykite savo pageidavimus (kurin numerin dėti, kokio dydumo ir t. t.). "Laisvoji Lietuva" jums padės ir patars.

SKELBIMŲ SKYRIUS

PETRAS PILITAUSKAS, gyv. 4620 So. Wood St., Chicago 9, LIL. parduoda už 55 dol. anglims kurenti labai gražų pečių. Apžiūrėti galima nuo 5 val. vak.

Ar nori būti gražus? Ar nori turėti gyvenime pasisekimą? Jei taip, tai

"RŪTA"

3255 So. Halsted išvalys ir sutaisys Tavo rūbus pigiausiai ir geriausiai. Nėra abejonės, kad po to pasisekimas Tavo gyvenime bus geriausias.

VICTOR BALANDA

Real Estate Loans Mortgages Notary Public 3133 S. Halsted Chicago 8, ILL. Tel. DA 6-3859

Norėdami pirkti ar parduoti namą ar bizni pasimatykite su mumis. Turime namų ir bizni visose Chicago kolonijose.

Kas Valgo Bruno Duoną Visad Žydi Kaip Aguona

LIETUVIŠKA KEPYKLA

SAV. BRUNO MACIANSKAS. 3339 So. Lithuania Ave. Telef.: KLIffside 4-6376.

Pataisomi ir uždomi praplėsti ir pradeginti drabužiai.

DRABUZIŲ VALYMAS — TAIŠYMAS

KLEOFASA CLEANERS

Sav. KLEOFASA MILIUNAS 3149 S. Halsted St. CALumet 5-8130.

TELEVIZIJA, RADIO

ir FONOGRAMAI.

10% nuolaidos su šiuo skelbimu.

GARANTIJA — ISSIMOKEJIMAL.

APARATŲ SUTAISYMAS dirbtuvėse ir namuose atliekamas prityrusių inžinierių.

Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.

KRAUTUVĖ

ATDARA:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 — 9 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

PAIESKOJIMAS

ANTANAS PETRAITIS, gyv. 240 Wilson Ave., Brooklyn, N. Y., paleško PETRO ZEKO, kilusio iš Plukių k., Panevėžio apskr., Amerikon atvykusio 1946—41 metais.

IŠNUOMUOJAMA

Butas 4 kambarių, vonios ir kt. patogumai, arti nuo susisiekimo linijų, adresas 1657 W. 38 Str. Telrautis vietoje pas savininkę arba skambinti po 5 vl. v. LA 3-5339.

BRUNO JUDEIKO

turi nuosavą svetainę (taverną) — 4512 So Wood gatvėje. Čia yra didelis pasirinkimas įvairių užsienių vynų, konjako ir kitų gerų gerimų.

LAISVOJI LIETUVA. Pusl. 5

SPORTE...

tai ypatingai svarbu

Atletas, kuris pasiekia pirmųjų laimėjimų, yra tai ypatingų savybių sintezė. Pirmoje eilėje jis turi būti nepaprastai gero kūno sudėjimo su pastovia energija ir jautrus viskam, ko iš jo reikalauja jo sporto šaka. Be to, jis turi ilgai ir kietai treniruotis, kad visuomet galėtų parodyti pačius geriausius savo sugebėjimus. Prie šito reikėtų priskaityti taip pat ir ryžtingą sporto varžovą dvasią, kurį padėtų jam kovoti bei laimėti net ir nepalankiausiose sąlygose.

Sporte, kaip ir bendrai žmogaus gyvenime, viską nulemia tas truputis, kuris yra virš vidurkio.

Pirmą sykį lietuvių scenoje rodo
Kultūros Fondo I-os premijos už scenos veiklą laimėtojo
ANTANO ŠKĖMOS
2 veiksmy, 4 paveikslų vaidinimą

Vienas ir kiti

Režisoriaus—STASYL PILKA Dailininkas—TELESFORAS VALIUS

Vaidins:

E. Juodkaitė, N. Šalkauskaitė, E. Vilutienė, V. Bildušas,
V. Juodka, S. Petkus, J. Skomantas, V. Valiukas ir kiti.
Scenos efektai — Kazys Oželis

Bus vaidinama:

INTERNATIONAL HOUSE
1414 East 59th Street

Šeštadienį, 1953, lapkričio 14 d., 8 val. vakare
Sekmadienį, 1953, lapkričio 15 d., 4 val. po piet
Sekmadienį, 1953, lapkričio 22 d., 4 val. po piet

Įžanga:
Nuo \$1 iki \$2 (Valstybinius mokesčius įskaitant)

Jeigu kada nors važiuoti ar pės-
čias eisi,
sustoti ir užėiti į
LIETUVIŠKĄ RAMBŪNĄ
4622 So. Western Ave.
— Atsigaivinsi ir pailsėsi! —

K. KLASTAUSKAS, KOLUMBIJO-
JE, Medelin, Apartado nac. 2336,
verčiasi spaudos platinimu ir tur-
istovybes kitose šios šalies vietovėse.
Ten yra gaunama ir LL.

25% nuolaidos! 25% nuolaidos!

ESANT ŠILTAM RUDENIO ORUI,
MES PARDUODAME
PAPIGINTOMIS KAINOMIS:

Vyrams, Berniukams ir Vaikams

Paltus ir puspalcius

25% nuolaidos! Užėikite nesigailėsite!

K & S

Department Store

CHICAGO 8, ILLINOIS. — — — — 3321—23—25 SOUTH HALSTED ST.

Telefonas: Bishop 7-9882

GERB. LAISVOSIOS LIETUVOS GAVEJAMS.

Prieš išleidžiant LL mes kreipėmės į bičiulius ir pažįstamus bei atstovus, prašydami mums duoti menamų skaitytojų adresus. Sulig šiais nurody-
tais mes laikraštį ir siuntinėjame.
Taip pat mes siuntinėjame žinomoms mūsų tautiečiams, spaudos my-
lėtojams ir besidomintiems lietuviškais reikalais asmenims, kurių adresus
pavyko gauti. Mums gavosi administracinių sunkumų, kai daliai neuži-
prenumeravusių skaitytojų siuntinėjimą sustabdėme. mus kreipėsi ir lai-
kraščio gavėjai dėl tolimesnio siuntimo, o taip pat mūsų bičiuliai patarė
dar toliau jų rekomenduotiems asmenims siuntinėti.
Mes prašome Gerb. laikraščio gavėjus pasisakyti dėl tolimesnio siun-
tinėjimo bei užsiprenumeravimo.
Tamstų patogumui ir brangaus laiko sutaupymui naudotinas šis ku-
ponas:

LAISVOJI LIETUVA
3157 So. Emerald Ave.,
Chicago 16, Ill.

Pavardė ir vardas
Numeris ir gatvė
Miestas Zona Valštija

Prašau man LL siųsti, nesūsti (pageldaujamą pabraukti).

Prenumeratai siunčiu: \$metams, pusė metų, 3 mėnesiams,
sumokėsiu vėliau (pageldaujamą pabraukti). Aukojų \$

(vieta laiškui)

Parašas

LAISVOJI LIETUVA už Tamstų pastangas ir bendradarbiavimą šir-
dingai dėkoja.

ADMINISTRACIJA

6 pusl. LAISVOJI LIETUVA

ŽINIOS iš KANADOS

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio liga-
metę veikėja, buvusią Toronto Sky-
riaus sekretorę,
panelę **USVALTAITE**
ir poną **KIRSONI**,
sukūrusius šeimos židinį, sveikina ir
linki saulėto gyvenimo.
LAS Kanados Vietininkijos Valdyba
ir
LAS Toronto Skyriaus Valdyba.
AUKOS VYDŪNO FONDUI

Toronto, Ont., L A S Vjetininkijos
Valdyba emėsi iniciatyvos rinkti auk-
kas Vydūno Fondul ir talkininkauti
Paminklo Statymo Komisijai užsi-
bręžtą kilnų ir būtiną tikslą atlekti.
Šiuo reikalu atskirame atsiskauki-
me kreiptasi į lietuviškas organizaci-
jas Toronte ir kitur, kad būtų visu
prisiderama.

Jau yra ir gražios pasekmės: š.
m. lapkričio mėn. 1 d. LAS Toronto
Skyriaus susirinkimo metu, Vjetinink-
kijos Valdybos Pirmininkui Dr. J.
Kaškeliui pasiūlius, buvo surinkta
aukų lapu \$ 47,— Aukavo: po \$ 10,—
Dr. J. Kaškeli; po \$ 5,— Vyt. Lu-
nys, Vyt. Butrimas, K. Liutkus, St.
Pociūnas, J. Naujokas, E. Zabieli;
po \$ 2,— Stp. Jakubickas, I. Preik-
šaitis, A. Klimas; po \$ 1,— I. Bud-
rys.

Visuomenė kviečiama prie šios tal-
kos-vajaus prisidėti aukas ir veiklą

nukreipiant į LAS Kanados Vjetinink-
kijos Valdybą, 64 Mc Kenzie Cres,
Toronto 3, Ont.

TORONTIECIŲ DEMESIOI

LAISVOJI LIETUVA galima gauti:
1) "Atlantic" valgykloje (J. Preik-
šaitis), 1330 Dundas St.
2) J. Beržinskas, 1212 Dundas St.
3) Tulpė, 994 Dundas St.
4) A. Kuolas, 1430 Claremont St.
5) LAS Vjetininkijos Valdyboje, 64
Mc Kenzie Cres, telef. OL 8154. Tuo
pat adresu pasiekiamas LL Genera-
linis Atstovas Kanada p. St. POCIŪ-
NAS, į kurį visais LL prenumeratos,
skelbimų, platinimo ir kt. reikalais
prašoma kreiptis.

LL Administracija.

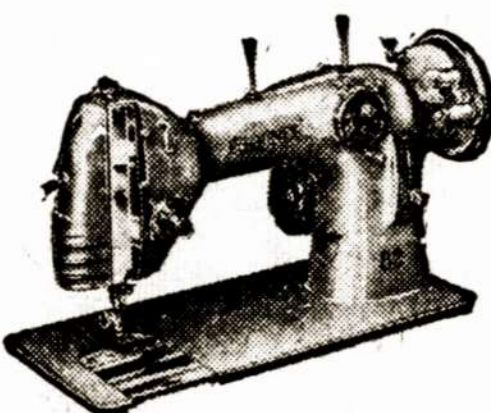
**JAUNIME, NEPRALEISK PROGOS—
PASKUTINĖS PRIEŠ ADVENTĄ!**

š. m. lapkričio mėn. 21 dieną
U. N. F. AUDITORIJOJE
297 College Str.

Rengiamas paskutinis prieš Adventą
LINKSMAS SOKIŲ VAKARAS
Šokiams gros Toronto Lietuvių Or-
kestras TRIMITAS.

BUFETE — kietai ir minkšti geri-
mai bei užkandžiai.
Pradžia 7,30 val.

LAS Toronto Skyrius.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste
arba priemiesčiuose kreipkitės:

DR. J. KAŠKELIS

R. TESLIA REAL ESTATE,

575 Queen St. W. TORONTO
tel: Wa 2646; Wa 2647; Wa 2648.

Netoli Marquette Parko
ISNUOMUOJAMAS KAMBARYS
(\$ 8,— į savaitę).
Galima susitarti ir dėl maisto ga-
minimo.
Telef.: HEmlock 4-7689.

Ieško valytojos darbo (bilinguose).
Gali padėti ar patarti prašomi pra-
nešti J. Platakienei, 4604 So. Paulina
Ave.....

KUNIGAİKSTIENES BIRUTES
Dr. jos rengiamame š. m. Lapkričio
mėn. 14 d. 7 v. vak. L. Auditorijoje
KONCERTE - BALIJE

maloniai sutiko vadovauti:
Baro komisijoje: dr. S. Duobienė,
J. Talalas Petrušienė ir Jonas Bal-
čiūnas.

Bufeto komisijoje: p. p. S. Tolu-
šienė, G. Mustekienė, Pušneraitie-
nė ir L. Zengulienė.

Loterijos komis.: Z. Juškevičienė,
A. Aidukonienė, pulk. J. Tumas.
Prie kasos: M. Tumienė, M. Bobie-
kienė, pulk. Genys ir pulk. Žilys.
Svečių vaišėmis rūpinsis V. Genie-
nė.

**ELEKTROS — TELEVIZIJOS
RADIO APARATŲ**
taisymas atliekamas greitai ir sąži-
ningai.

Saukite, kada tik atsitinka Jums
reikalas, kada sugenda: radio, tele-
vizija, eiektra kambary, motorai, pro-
sijimo įrenginiai, pafefonai ir kt.
Radio — Televizijos — Elektros —
technikas **BALYS BRAZDŽIONIS:**
4040 So. Francisco Ave, Chicago 32,
Illinois. Telefonas: LA 3-7685.

NAUJAS,

MAŽAI KAINUOJA

LABAI LENGVAS VARTOTI.

Nutraukęs savo vaikučių paveikslus,
jie Tau visuomet atrodys ir bus kyvi,
kuomet Tu žiūrėsi į tuos judamus
paveikslus.
Mes padėsim su kiekvienu foto
aparatu susipažinti.

PARDUODAME PIGESNE KAINA

ir lengvomis
išsimokejimo sąlygomis, pas

Malelo Camera ir Electric Co.

LIETUVIŠKOJE KRAUTUVĖJE
3336 So. HALSTED, ILL.

LIETUVIŲ AUDITORIJA

3133 So. Halsted St.

Telefonas: Victory 26172.

KETURIOS SALES

Išnuomojamos vestuvėms ir. pobū-
viam su maistu ar be maisto. Susi-
rinkimams ir konferencijoms salės
veltai.

J. J. ELLIS, REALTOR

333 Roncesvelles Av, Toronto, Ont.

Jeigu norite pirkti ar parduoti namus, farmas, gazolino stotis, krau-
tuves ar kitokius bizius daryti, visuomet Jume mielai patarnaus mūsų
atstovas

Vytautas LUNYS

Telefonai: Biuro LA 8000; Buto LY 2048.

J. KARVELIS IR B-VE

Daug sutaupyti galima tik perkant
aukštos kokybės prekes, kurių didelį
pasirinkimą Jūs rasite J. KARVELIO
& CO. krautuvelyje 3322 So. Halsted
St. Tel. YA 7-0677 ir J. KARVELIO
krautuvelyje 3249 So. Halsted St. Tel.
DA6-1136.

Cia Jūs rasite vokiečių gamybos
PFAFE, ANKER ir kitokių sluvamu
mašinu. Sveicariški CYMA ir kitoki
laikrodžiai.

Radio aparatai TELEFUNKEN ir
SABA. Muzikos dalykai. Knygos lie-
tuvų, vokiečių ir rusų kalbomis. —
Aukštiniai, briliantiniai ir gintariniai
papuošalai. Virinimui ir kambarių ap-
šildymui pečiai, skalbiamos bei pro-
sinimo mašinos. Vokiški vaikų veži-
mėliai.

Rašomosios mašinės su lietuvių
ir kitų kalbų raidynais. Lietuviško
meno kūriniai ir rankdarbiai. Ir daug
kitų įvairių prekių dovanoms ir ki-
tokioms progoms, kurių Jūs čia rasi-
te didelį pasirinkimą pagal savo lie-
tuvų, vokiečių ir rusų kalbomis. —
Aukštiniai, briliantiniai ir gintariniai
papuošalai. Virinimui ir kambarių ap-
šildymui pečiai, skalbiamos bei pro-
sinimo mašinos. Vokiški vaikų veži-
mėliai.

DIDELIS RUDENS IŠPARDAVIMAS

IKI 50% NUOLAIDOS

Yra gauta naujų rudeninių rūbų ir baltinių: vyrams, moterims
ir vaikams.

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS!

.....Prašome atsilaikyti ir įsitikinti mūsų kainų žemumu ir geru pa-
tarnavimu.

LIETUVIŲ KRAUTUVE

Joseph's Dry Goods Store

3218 So. HALSTED ST., CHICAGO, Illinois.

LIETUVIAI — REMKITE SAVO TAUTIECIUS!

LIETUVIŠKA VALGYKLA

Sav. MAZUTIS STEFANIJA,

1803 W. 46th Chicago, Ill.

Cia gaunami skaniai pagaminti LIETUVIŠKI PIETŪS, kaip: cepel-
nai rūgšti kopūstai su dešromis, įrkitokli lietuviški valgiai.

Labai mandagus ir švarus aptarnavimas. Užėik įsitikinti.

DEMESIO! DEMESIO!

SIŲ METŲ LAPKRICIO MĖN. 14 DIENA (SESTADIENI)

"Aldonos" Svetainė

RENGIA

Didelį Šokių Vakarą

Salėje prie 4501 So. Harmitage Ave., paminėti savo metines sukaktuves.

SOKIAMS GROS

LINKSMA TREMTINIŲ KAPELA SU AKORDEONU, IS 5 ASMENŲ.

Svečiai bus vaišinami lietuviškais šiltais ir šaltais valgiais.

Maioniai kviečiame ir laukiame Jūsų atsilankymo.

Su tikra pagarba

N. ir A. MARTINKUS.

Jeigu jautiesi pavargęs — užėik pas

**UNIVERSAL
RESTURANT**

Lietuviška Valgykla,
750 W. 31th
(prie Halsted St.).

Ji yra visuomet atidaryta: dieną ir
naktį; per visas 24 valandas.

Cia savo gimtoje kalboje gali užsi-
sakyti įvairių skanių ir šviežių val-
gių. Aplankyk ir pats įsitikink!

VAISTINE.

Savininkas

PR. A. ŠIMKUS

3301 So. Halsted St.

Tel.: Virginia 9080 ir 9081.

LIETUVIŠKA NUOTAIKA!

MUZIKA, ĮVAIRUS GERIMAI

**JONO PETRULIONIO
TAVERNOJE**

4555 So. Paulina Str. (netoli Sv. Kryžiaus bažnyčios).
Maloniai kviečiami atsilankyti.

Kiekvieną šeštadienį ir sekmadienį,
grojant BALIO PAKSTO orkestrui

SOKIAI

Pradžia 8 val. vakaro.

Sekmadieniais įėjimas neapmokamas.